

POSTISARV

Nr. 3 1938

PLUHTEIN

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus
ilu-, teaduslikku-, jutu-, näite- ja laste-

k i r j a n d u s t

Kõiksugu kirjutusmaterjale, paberi-
kaupu, kooli- ja kantseleitarbeid

PÄEVALEHE

raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplused

Suur Karja 23, tel. 446-11
Pikk tänav 2, „ 428-83
Tallinnas

Suures valikus:

välis- ja kodumaa kleidi-, mantli-, ülikonna-
ja palituriideid, vateeritud ja villaseid voo-
divaipu, igasuguseid puuvillaseid pesu- ja
linariideid, põrandavaipu j.n.e.

soovitat

R I I D E K A U P L U S

J. Rosing & Co.

Tallinn, S. Karja 11, telef. 445-84

POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA

Nr 3 (56)

Märts 1938

6. aastakäik

Meie kutsetegevuslikust organiseerimisküsimusest eeloleval kongressil

Riho Viilup, P.-t.-t.-teenijate Kutseühingu Keskjuhatuse esimees

Nende ridade ilmudes jääb vaid mõningaid päevi meie kutseesindusliku „parlamendi“ — kongressi kokkuastumiseni. Eelolev kongress on kindlasti tähtis ja otsustav meie kutsealalises edasiteotsemises, kuna siin tuleb arutusele ja otsustamisele meie kutsealalise organisatsiooni põhikirja muutmise küsimus, s. o. küsimus, mis rida aastaid on olnud päevakorras ja pakkunud me kutsetegelastele kõneainet. Julgen loota, et seekord see küsimus laheneb — vähemalt reaks aastateks — ja selgub, millises suunas teotseme edaspidi. See on ka vajalik, sest senine kahevahel olemine ei ole soodustavalt mõjunud me kutsetegevusele ja paljud liikmed ootavad siin lõplikku selgust. Kindlasti on kõigis osakondades juba peetud peakoosolekud ja valitud oma keskel parimad saadikuteks kongressile, avaldama aasta kestel kogunenud soove ning lahendama kerkinud küsimusi. Ka on kindel, et iga osakond on teinud oma otsuse eelolevas põhikirja muutmise küsimuses. Ometi ei ole vahest üleliigne, kui mõne reaga veel puudutan seda küsimust me ajakirja veergudel, liati, et senini peagu kõik kirjutised on me kutseesinduse ümberkorraldamist vaadelnud vaid ühelt küljelt, valgustanud asja vaid negatiivselt.

Minu kirjutise sihiks ei ole mitte mu lugupeetud kaasteenijate õhutamise mingi vale otsuse tegemisele ega uue mooduse vastuvõtmisele — tahan vaid, et seda ülitähtsat küsimust kaalutaks iga-

külgselt ja — erapooletult. Eelmise kongressi otsuse täiteks on Keskjuhatuse uue Postiteenijate Kogu põhikirja eelnõu välja töötanud. „Postisarve“ kaudu on selle viimane redaktsioon lgp. kaasteenijaile teatavaks tehtud. Kongressil esitatakse eelnõu osakondade saadikuile otsustamiseks — seega on Keskjuhatuse oma ülesande sooritanud. Uue põhikirja selgitamise tööd pole osalt aja puudusel, osalt ka muil materiaalseil põhjusil osakondade juures tehtud ja see polegi Keskjuhatuse ülesandeks kuna teda ei volitatud mitte eelnõu kehtima panemiseks, vaid väljatöötamiseks. Seepärast ka täiesti erapooletu seisukoht Keskjuhatuse poolt selle küsimuse lahendamisel on iseenesest mõistetav. Osavõtnuna oma parima tahtega uue põhikirja eelnõu väljatöötamisest pean mainima, et seejuures on püütud kõigi Keskjuhatuse liikmete poolt luua statuuti, mis oleks vastuvõetav kõigile me kaasteenijaile ja vastaks ajanouetele. On ju ilmne et seejuures ei ole võimalik rahuldada kõigi üksiksoove, küll aga üldsust. Uues põhikirjas me organisatsiooni on tõmmatud kõik teenijad, seega luues ametkonda ühtluse ka kutsetegevuses seni tegutsenud kahe kutseühingu ja hulga mitte kusagile kuuluvate teenijate asemel. Osakondade asemele loodud kogudele on antud juriidilise isiku õigused avalikõigusliku alusel. Kogude omategevus on põhikirjas ettenähtud konkreetsemalt ja liikmemaksust 75% määramisega kogude käsutusse on

tagatud ka materiaalselt kindlamad tegevuse võimalused. Kogude tegevuse ühtlustamiseks on ette nähtud kolleegiaalne Keskkogu. Organisatsioon on kujundatud tsentraliseeritult küll mitte bürokraatse asutisena, kus valitseb juhi tahe, nagu kirjutab „Postisarv“ nr. 1 1938. a. A. S. („Kas on tarvis sundorganisatsiooni?“), vaid kollegiaalse te organitega, kus valitseb majoriteedi (enamuse) põhimõte ja esimees teotseb vaid kui „primus inter pares“ (esimene võrdsete hulgas.) Seega kogu organisatsioon on loodud põhimõtteil, mis valitsevad kaasaegseis demokraatiais, mitte aga mingis „führerdamise“ vaimus. Ka valitseb kõigi organite loomisel ikka valimise printsiip seega kõik täiesti demokraatlikul põhimõttel. Need oleksid üldpõhimõtted loodud põhikirja eelnõust. Täpsem arutelu oleks ruumi võttev, see leiab aset arvatavasti kongressil.

Umbes poole aasta eest avas hra J. Kallasma „Postisarve“ veergudel mõttevahetuse me kutseesinduse vormi küsimuses. Lootsin kindlasti selle tulemusena ajakirja veergudele ilmutvat mitmesuguseid mõtteavaldusi. Nüüd, jälginud kõiki seniilmunud kirjutisi, pean nentima, et pettusin. Suurem osa ilmunud kirjutistest on inspireeritud mingist kindlast opositsioonivaimust ja põhiküsimuseks on vaid, kas organiseeruda tervikuna s. o. sunduslikult või jääda senise vabaorganiseerumise juurde. Kuigi ka põhikirja eelnõuga tutvumine on olnud võimalik — ses küsimuses pole üldse mõtteid avaldatud. Tundub, nagu poleks põhikirjaga üldse tutvutudki, seda läbiigi loetud — aitab paarist esimesest punktist, et küllaldaselt aru saada, kas eelnõu on hea või halb! Ainsana sisu suhtes on sõna võtnud Endu Päit — seegi aga nii õnnetult, et jääb mulje, nagu oleks vaid tahetud ridu teha“.

Peagu kõik kirjutised suunduvad sellele, et me praegune organisatsioon on elujõuline, terve ja seda pole tarvis muuta. Tekib huvitav küsimus — millest oli tingitud siis, et eelnenud kongress leidis siiski vajaliku olevat Keskjuhatusele ülesandeks teha uue statuudi väljatöötamise? Ega ometi mitte selleks, et lihtsalt Keskjuhatusele soetada üht rasket, aeganõudvat tööd? Hra Imelik ühes oma artiklis („Postisarv“ nr. 11—1937) küll julgeb väita, et kongressi otsus olla juhuslik ja saadikud, paistab, pole olnud küllalt otsustusvõime-

lised. Seda ma küll ei tahaks hästi uskuda. Mul näib aga, et see otsus oli vahest siiski tingitud sellest et suur osa saadikuid tol kongressil ei pidanud me organisatsiooni nii väga elujõuliseks. Aeg, vaba Eesti funktsionäärena teotse, on veerenud kaks aastakümnet edasi ja paljud vaated ning tõekspidamised, mis alul näisid nii veetlevaina ja õilsatena, on osutunud kõlbmatuiks. Aeg, elu on seda näidanud. Me riiklik areng, on tõusetanud teissugused nõudmised meiegi organisatsiooni suhtes. Kuigi mitmed lugupeetud kaasteenijaist oma kirjutistes püüavad veenda, et praeguse 70%-lise organiseerumisega oleme vägagi teguvõimsad ja elujõulised, ometi on ka palju noid skeptikuid, kes me senise tegevusega ei rahuldu. Tihti olen kuulnud küsimusi: milleks olen kutseühingus, mis kasu on mul kutseühingus olemisest? Ja ärgu pandagu mulle pahaks — arvestades me viimaste aastate tegevust — ma pole kuigi konkreetset suutnud sellele vastata. Ja tõega — milles on viimsetel aastatel avaldunud too meie elujõud? Kas selles, et oleme iga aasta pidanud kongressi ja rääkinud seal üksteise võidu ning teinud hulga mitmesuguseid resolutsioone? Või lähme veelgi kaugemale — osakondadesse. Mida on teinud meie osakonnad? Miks mitmel eelnenud kongressil, kui on jõutud päevakorra punktini „Aruanded kohtadelt“ (osak. tegevusest), on ruumis olnud vaikus ja pole esinenud ühtegi aruandjat?

Ärgu pandagu mulle pahaks, kui ma mõne osakonna suhtes eksin, kuid seniste kogemuste varal võin öelda, et vaid Tallinna osakonnas on märgata tegevust ja eluavaldusi. Kus on aga teised osakonnad? Ogeme ausad ja ütlege, kui ma valetan, et suurema osa me osakondade tähtsam eluavaldus on kord aastas peetav peakoosolek ja saadiku valimine, kes kongressil hästi räägiks ja „pihta annaks“. Kui palju on meil osakondades, peale Tallinna, korraldatud enese arendamiseks loenguid, kursusi, pidusid, ekskursioone või muid ühisetevõtteid? Kui palju on püütud kusagil me teenijate ühistunde loomiseks midagi ära teha? Oli see vale, kui mineval kongressil avaldati, et suvilates me kaasvelised (kaasteenijad) piiluvad üks-teist nurga tagant ja ukse vahelt nagu kardetaks üks-teist? Millest see on tingitud? Ega ometi seda ei saa osakonna tegevuseks pidada, kui mõnes umbses suitsuses ruu-

mis vahel mõni partii malet, kaarte või koroonat mängitakse või mõni pudel õlut juuakse? Hra Imelik kirjutab, et kutseühing on palju ära teinud teenistusolude parandamiseks. Tõesti on. Teenistusalaalne küsimus aga on vaid osa me kutseühingu tegevuse eesmärgest, pealegi siin on „löögimeheks“ olnud keskjuhatuse elujõud polegi siin olnud vahest nii mõõduandev, ennem vahest keskjuhatuses olnud isikute aktiivsus. Ja pealegi kas saaksime niimoodi ka edaspidi teotseda? Kui vahest aastate eest mõnele poliitilise partei liidrile silmi tehes suudeti mõnd lubadust välja meelitada teenistusolude parandamiseks, mispärast ka realiseeriti, siis ärgem olgem naiivsed ja ärgem uskugem, et ka tulevikus säärased ajad ja olukorrad saavad. Meil pole enam parteisid. Ka pole meil enam nimekirjade valimissüsteemi, vaid isikuvalimine ja siin ei ole kuigi suure kaaluga, kellele üks või teine postlane oma hääle langetab. Pealegi pole üldse lootat, et enam saavutaksid endised „lubaduste ajad“. Kaasajal on vahest palju mõõduandvat, kuivõrt distsiplineerituna ja ametiülesannete kõrgusel me seisame. On ka tõsi, et on saavutatud me ametkonna juhtide vastutulekul kaasaraakimise õigus mitmeis teenistuslikes küsimusis (atesteerimine, kõrgendused jne.). Kuid millel need põhjenevad? — Vastutulekul ja kommetel. Jätkub vaid ühest käeviipest ja kõik need saavutised on minevikus! Peame püüdma sinna, et kõik need saavutised põhjeneksid õiguse, seadusel, mitte taval. Õeldakse, ega normidest üksi ei aita, kui koostööd ei ole. Mis on eelduseks, et edaspidi koostöö me kutseesinduse ja ametkonna juhtide vahel ei puuduks? Kogu aeg on ju püütud seda süvendada. Nii näete, ei ole mingit alust kiidelda praeguse tegujõuga ja eitada seda eelnõus oleva vormi juures.

Mis puutub nüüd sundorganiseerimisse, siis seegi pole nii hirmuäratav küsimus, kui seda püütakse väita. Kõigepealt küsimus: milleks me organiseerume? — Sellele vastab kogude seaduseelnõu § 1. Näib üldse veidrana, et kellegi tundub koormavana organiseeruda oma enese ja kaasteenijate heaoluks! Iseasi, kui organiseeruksime, ütleme, mingi Põhjanaba reisu finantseerimiseks, kus pole muud tulu, kui vaid metseeni nimi.

Paljas asjaolu, et kõik teenijad kuuluvad sunduslikult organisatsiooni, ei röövi meilt mingit tegevuse vabadust peale selle ainsa võimaluse — mitte olla organisatsioonis. Pealegi tabab see sundus vaid umb. 30% me teenijaist, sest 70% on seda vabatahtlikult niikuinii — neid see sundus ei taba sugugi valusalt!

Lõpuks mõne reaga ka Endu Päiti „kogude vundamendi pragudest“. Suurem osa noist pragudest näib mujal olevat — mitte vundamendis, s.o. põhikirja eelnõus. Läheks pikale üksikasjaliselt sõeluda seda põhikirja analüüsis. Ütlen vaid üht — põhikirja eelnõus on tahetud näha me kutseesinduse tegevuses sirget pidevat joont. Kuna aga kogude tegevust ühtlustab keskogu juhatus, siis on vajalik, et siin püsiksid inimesed eelmisest juhatusest, kes oleksid teadlikud eelnenud tegevusest ja sihtidest. Igaaastane täielik valimine võiks tuua küll kas või 100% uut verd, kuid keskkogu juhatus pole loodud nägude näituseks. Aukohtute suhtes tuleb aga arvestada aumõistete kujunemist ja see on meil kujunenud selliselt, et alluv ülema üle ikka kohut mõista ei saa — seda ei luba distsipliin.

Mis puutub üldse põhikirja redaktiooni, siis see pole lõplik ja seda on võimalus veel kõigiti ümber sõnastada. Juhul kui enamik leiab ja tõlgitseb arusaamatuna selliseid kohti nagu Endu Päit, siis on seda võimalik palju selgemalt väljendada, näiteks § 39 . . . kinist hääletust võib nõuda 1 juhatuse liige. 2 juhatuse liiget võivad ka sama nõuda. 3 liiget ka jne. Siis on selge!

Nii linnulennult sirvinud seni „Postisarves“ ilmunud artikleid tundub, et kogude mooduse vastu esitatud argumentid polegi nii kaaluvad.

Tõsi on, et peame ajaga kaasa sammu- ma ja ise hoolitsema, et me suur ametkond ei jääks „teeäärseks järelevaatajaks“. Ka on tõsiasi, et paljud me kaasteenijaist ootavad me kutseorganisatsiooni tervendamist ja ma ei tarvitse olla ennustaja, kui ütlen, et otsustades kongressil jääda me senise tegevuse juurde, paljudki eemalduvad vaikelt me organisatsioonist, et rahulikult kõrvalt vaadelda edaspidist arengut.

Nii, avaldanud need omad isiklikud muljed ja vaated, loodan, et enne kongressi veel kaalutaks ja järele mõeldaks ning kongressil juba teotsetaks kindlalt ja veenete kohaselt. Selleks edu!

Röõbikjooni postiteenijate k/üh. kehtivas põhikirjas ja kogude seaduse ja põhikirja eelnõus. Kutsepoliitilisi seisukohti

Kuna kutseorganis. avalikõiguslikul alusel oma eluea lühisuse tõttu veel ei ole suutnud näidata oma häid ega halbu külgi, siis on ka meie kogude seaduse eelnõu tekitanud ühtedes kahtlusi ja kartusi, teistes jälle liialdatud optimismi. Põhiliselt muudatusi organisats. toovad seaduse eelnõu §§ 1, 2, 3, 4 ja 6.

Eelnõu § 1 järele kogud on avalikõiguslik organisatsioon ja oma ülesannete teostamiseks kasutab avalikõiguslikke vahendeid ja võimu. Kas kogude kui sundorganis. (vt. „Postisarv“ nr. 1 „Kas vajame sundorganisatsiooni“) mõte on vastuvõetav demokraatliku ideoloogiale, kuna sundorganis. mõte on iseloomustav autarkiale ja ta võimaldab kutseid oma mõju all hoida ja neid oma tahte järele juhtida? „Demokraatlikus riigis võivad kutsed mitmeti olla korraldatud, vastavalt kutse loomule, ühed suurema, teised vähema tegevusvabadusega. Meie eelnõu kohaselt tegevus kogudes — valimised, algatus, kontroll on rippumatud välistest mõjutustest. Siiski eelnõu § 3 I lõike järele postiteenijate kogude ülesanded loetakse teenistusalasteks ülesanneteks, neid võib täita teenistusasjast... Kui töö kogude organites loetakse teenistusalaseks ja toimub ametiruumes, siis võime sellest järeldada ka kohaliku administr. vastavaid õigustusi. Kas ei oleks § 3 I lõikele kohasem redaktsioon: — „Postiteenijate Kogude organite ülesanded võib täita teenistusasjast ja asjaajamiseks kasutada ametiruumes ning teenistarteid.“ Kogude kui avalikõigusliku organisatsiooni tegevus on piiritletud põhikirjaga ja sellest tuleb kõrvale kaldumata kinni pidada. Eraõiguslik organisatsioon vastu võib oma põhikirja raamides vabamalt toimida, kuivõrra see seadustega vastuolus ei ole. Avalikõigusliku organis. alused pole ka nii kergesti muudetavad, seadust saab vaid seadusandlikus korras muuta. Üldsuse seisukohalt lähtudes tuuakse kutsete kui avalikõiguslike organis. vastu väitena, et kutseorganis., varustatud avalikõigusliku võimuga, võivad kujuneda takistavaks teguriks edenevale elule, sünnitades mingi järelikaja kesaja tsunftidele, sest olid ju ka tsunftid avalikõiguslikud organisatsioonid. Kuid praeguste kogude juures, kus see avalikõiguslik võim seaduse ja põhi-

kirja järele ainult vastava kutse siseelu korraldamise, oma soovide valitsusele ettekandmise ja sundkorras liikmemaksu sissenõudmisega piirdub, ei ole seda karta.

§ 2 järele kogud on rajatud personaalsele printsiibile — kõik ametkonna koosseisulised teenijad on tegevliikmed paari erandiga ja § 4 järele on kogudel õigus võtta liikmemaksu kuni 1% põhipalgast. § 2 otstarbekohasuse vastu vaielda ei võiks. On arusaadav, et need, kes organis. saavutisi kas otseselt või kaudselt kasustavad, ka kohustusi selleks kannavad. Selle vastu suurendatud liikmemaks näib paljudele peamiseks kogude eelnõu eitamise põhjuseks olevat. Tõsi, meie paigad on väikesed ja inimestele on ka mõnikümmend senti raha. Kutseorganis. seisukohalt on see aga tarvilik. Et meie vabadel kutseorganis. sissetulekud väga napid olid, siis põhikirja kohase tegevuse arendamine ja sihtide taotlus oli väike, kui teda mõnedes üldse oli. Kutsete ümberorganiseerimisega taheti neid luua elujõulistena, võimaldades neile selleks vajalikud sissetulekud. Mida suuremad sissetulekud, seda suuremad võimalused on ühingul oma sihte teostada. Lääne-Euroopas, vanade k/üh. kodumaal, eriti Suur-Britis, iga k/ühingu elujõulisuse äramäärajaks on selle ühingu rahalised ressursid. Tõsi, liikmete arv ei ole kõrvaltähtsusega, kuid kõige olulisemaks peetakse kapitale. Postiteenijad on tihti endid k/üh. tegevuses ülehinnanud, tundes ennast teistest tugevamatenä just majanduslikul alal. Kuid kui meie toetuse erisummadest (mis sisult riigisummad) maha arvaksime, ega meil kinnisvarasid vist küll ei oleks. Meie eneste osa on siin väike. Kui meie sissetulekute juures 1% tundub raskena, siis võib seda vähendada, jõukohasemaks muuta.

§ 3 järele kogude organite ülesanded loetakse teenistusalasteks ülesanneteks. Oma tegevuse eest vastutavad kogu organite ülesannete täitjad nagu teenistusalase tegevuse eest. Iga omavalitsuse põhimõttele rajatud avalikõiguslik organis. peab alluma järelevalve mõttes riigivõimule, vastasel korral tekkiks riik riigis. Õpetajate Koda järelevalve suhtes allub Haridusministeeriumile, kogudes järelevalve organit pole otseselt nimetatud, kuid

seda võib tuletada § 3. Seaduse eelnõu § 3 II lõike mõtte kohaselt on määraval ülemusel õigus kogude tegelasi üleastumiste ja teiste teenistusele analoogiliste väärnähetepuhul karistada Riigiteenistuse seaduse ja Distsiplinaarseaduse normistiku kohaselt. Omades karistamisõigust, on määraval ülemusel õigus tarbe korral korraldada süüteo kindlaks tegemiseks juurdusi, nõuda seletusi, aruandmisi, protokollide esitamist jne. Määrava ülemuse, resp. Postivalitsuse direktori karistamisõigusest järeldub, et temale kuulub ka järelevalve kogude ja ta juhatuse liikmete tegevuse üle. Oleneb direktorist, kuidas ta seda järelevalvet teostab — kas otseselt või kohtadel kohalikkude ülemate kaudu. Kogude ülesannete täitmine teenistussajast on praktiliselt seotud raskustega, tekitab arusaamatusi ja võib pettumusi tuua. Töölt vabastamisi võib kohalik ülem vahest erakorralistel juhtudel ja sedagi suurema koosseisuga asutistes lubada. Ei saa operatsioone katkestada juhatuse istungite ajaks. Kulutatud oma aeg tuleb juhatuse liikmeile kompenseerida vaba ajaga analoogilise pühapäeva rahuga. Kas kogude töö, istungid, käigud normeerida? Lõppudelõpuks tuleb teenijail suurem osa kogude tööst ikkagi omast vabast ajast teha.

Eelnõu § 6 järele võidakse asutada aukohtuid. Seega pole nad kohustuslikud. Ka varem on olnud mõttevahetusi aukohtute sisseseadmise üle. Et eraõigusliku kutseorganis. võim puudub ja aukoht ainult osa teenijate, s. o. liikmete suhtes võis rakendada, siis ei oleks ta oma ülesandeid täitnud ja mõte tuli kõrvale jätta. Hoopis mõjukam oleks kogude eelnõu kohane aukohus, kes oma otuste täideviimiseks omab avalikõiguslikku võimu. Kui tahetakse aukohtutega saavutada edu, oleks vähe moraalse loomuga sanktsioonidest. Teenistusse astunud noorte kasvatuslik külg, distsipliini tunne ja ametieetika arendatakse alles ametis olles välja. Siin on aukohtutel suur ja lai ülesanne, kui seda instituuti ainult tõsiselt võetakse ja tõsiselt rakendatakse. Samuti käitumine väljaspool teenistust, seltskonnas, peaks kuuluma aukohtute kompetentsi.

„Postisarves“ on avaldatud arvamist, et tänu meie eraõiguslikule kutseorganis. on postiteenijate tasud kujunenud väiksemateks võrreldes teiste ametkondade teenijatega ja üleminek avalikõiguslikule alusele tööks olukorra paranemist. Tõsi,

postiametkonna teenijaskond nii tasude kui ka koosseisu intelligentsi suhtes on teistest ametkondadest maha jäänud, kuid neid põhjusi tuleb teisalt otsida ja oleks enesepettus oodata kogudelt selles mõttes erilisi saavutisi. Iga organis. nii eraõigusliku kui avalikõigusliku edu oleneb eeskätt organis. liikmetest enestest ja nendest, kellele organis. juhtivad ametid annab. Ei suudeta oma keskest energilisi ja algatusvõimelisi isikuid organis. etteotsa seada ja liikmeskond passiivne on, siis on kiratsemine paratamatu. Oma ülesannetelt omavalitsuse põhimõttel korraldatud avalikõiguslik organis. ei ole miitinguid korraldav ja palgavõitlust juhtiv organisatsioon, vaid admin. võimuga kaasasammuv võim, mille ülesandeks on nende eelpoolkäsitletud küsimuste lahendamine, mis kehtivate seaduste ja määruste järele ei kuulu administr. kompetentsi või mida praktiliselt admin. peale ei saa panna, kuid riigivõimu poolt tarvilikuks peetavad nii võimu enese kui ka teenijate huvides.

Kokku võttes kutseorganis. uues vormis omaks:

1) avalikõiguslikkust, alludes järelevalve mõttes ametkonna administratsioonile,

2) suuremaid sissetulekuid personaalse põhimõtte täieliku rakenduse tõttu ja sellega seoses,

3) võimalusi korraldada laiemaulatuslikku omaabi ja kultuurilist tegevust,

4) aukohtuid distsipliini, ametieetika jne. arendamiseks.

Võrreldes eelnõusid kehtiva põhikirjaga näeme, et igale kutseorganis. eluline eeltingimus — õigus kaitsta oma majanduslikke ja kutselisi huve, on nii seaduseelnõus kui ka kehtivas põhikirjas, nii et kogud siin midagi juurde ei tooks. Tõhusalt paraneks organis. majanduslik seisukord, andes võimaluse arendada laiemaulatuslikku omaabi ja kultuuri tegevust, tõsta ametkonna teenijate seltskondlikku taset jne.

Nagu eeltoodust näeme, on seaduse eelnõus §§, mis meile vastuvõetavad, kuid on ka neid, mida oleksime soovinnud teisiti näha. Kongressil tulebki otsustada, kuivõrd esimesed meie olukorras käesoleval ajal on kaaluvad üleminekuks avalikõiguslikule kogude põhikirjale, samuti vajavad mõned §§ parandamisi, ja selleks peaks iga kongressi saadik tundma ja aru saama eelnõudest, et mitte oma vähiklusega põhjustada väärotsust.

Kogud kummitavad

Otsustades kuuldu ja loetu järele kuneb tänavuse kongressi „naelaks“ kogude küsimus. Möödunud kongressil kõneldi sellest ka. Otsustati koguni teha keskjuhatusele ülesandeks koostada põhikirja kavand. Ka sellega oleme vahepeal tutvunud. Arusaamatu on vaid see kärsitus ja õhin, millega kogu sellest kogude küsimusest praegu räägitakse. Arusaamatu on ka keskjuhatuse informatsioonis vihje, nagu kavatsetaks otskohe asuda kogude elluviimise juurde, niipea kui tänavune kongress tunnistab esitatud kogude põhikirja vastuvõetavaks. („Postis.“ nr. 1 k. a.) Ometi otsustati möödunud aasta kongressil kogude põhikirja kavandi väljatöötamisele asuda ainult sellepärast, et oleks midagi omalt poolt esitada, kui tullakse kõrgemalt poolt kogude „soovitamise“ga. Kogude soovitamine mujalt on jäänud seni ära. Niisiis võiksime ise esialgu ka piirduda ainult põhikirja kavandi ümber kõnelemisega.

Et aga kogude küsimus siiski tuuakse kongressile kõigi tunnuste järele tänavu juba „käegakatsutavamalt“, tahaksin siinkohal veel kord meelde tuletada paaris eelmises „Postisarves“ väga õieti põhjendatud vasturääkimisi. Kogusid soovitatakse sellepärast, et koondada organisatsiooni ka neid, kes loidusest praegu sinna ei kuulu. (Võib olla ka sellepärast, et organisatsioon pole suutnud leida mingit vahendit nende ligiõmbamiseks peale liikmemaksu kasseerimise.) Otsekoheselt väljendudes — soovitakse liikmemaksudest koosnevat sissetuleku osa suurendada. Kuid see on ometi samade tagajärgedega organisatsioonile, kui sundkorras kirikumaksude sissenõudmine kogudusele. See võib anda kroone, kuid mitte seda, millele tugeneb iga organisatsioon, s. t. innustunud liikmeskonda.

Teenistusajast organisatsiooni töö tegemise luba on õieti selline põhjendus, millest ei maksaks minu arvates üldse rääkida. See laseks end ka praeguse org. vormi juures kindlasti korraldada,

kui soovitakse ja suudetakse selleks leida administratsiooni kokkulepe. Teisedki kogude pooldajate poolt esitatud põhjendused on sellised, et nende pärast ei tohiks riskida tundmatute kogudega, visates kergemeelselt kõrvale vana, olgugi mõnes asjas mittevastuvõetava, organisatsiooni vormi. Ärgu unustatagu nimelt, et sellist kogude põhikirja kava, nagu on „Postis.“ trükitu, võime tarvitada ainult „Postis.“ trükkimiseks ja omavahel „pragude“ otsimiseks.

*

Niisiis — kongressisaadikud — ärge unustage kongressil kindlapiirilisel lahutamast kaht päevakorrale kerkivat küsimust: kogude põhikirja kavandi harutamist ja kogude ellukutsumise küsimust. Kavand peaks meil olema. Ja parem kavand kui „Postis.“ toodu, milles juba nüüd leitakse pragusid. Kuid kavand jäägu esialgu ikkagi ainult tagavaraks, nagu ta oli mõeldud. Organisatsiooni vormi endalगतusel muutmise küsimuse jätame aga esialgu veel täiesti kõrvale. Kui mitte muul põhjusel, siis nende pärast, kes omal ajal võitlesid ja kandsid ohvreid selleks, et saavutada vaba organiseerimise õigust. Kui mujal demokraatlikes riigis pühitsetakse suure pidulikkusega vaba organiseerimisõiguse saavutamise juubelpäevi, siis meil nagu oleks ebasünnis oma algatusele anda käest vaba organiseerimisõigus veel enne juubeli saabumist.

Ma usun, tänavune kongress leiab, et suudame vaatamata moodsatele „tuultele“ püsida endistel radadel kas või selleks, et olla ettevaatlik. Meil pole ju mingit põletavat põhjust ülepeakaela ruttamiseks. Ruttamiseks teadmatusse.

Kui kogudes peitub tõesti üks-kõik milline suur varandus või väärtus meie organisatsioonile, siis me ei kaota palju, kui toome selle „varanduse“ koju aasta hiljem. Kui ta ei muutu enne „kassikulaks“.

P—r.

Tellige ja levitage „Postisarve“

Postiteenijate kogude vundamendi pragudest

Vastuseks Endu Päit'ile

Keskjuhatuse just selleks saatis eelnõud osakondadele ja avaldas nad „Postisarves“, et postiteenijate avalikkus saaks eelnõudega tutvuneda, saaks teha parandusi, täiendusi.

Oleks küll soovitavam, et kui olulisel küsimusel isikud kirjutaksid õige-mitte varjunimedega.

Endu Päit on põhikirja mõnes osas peensusteni uurinud, on avastanud päris redaktsioonilisi vigu, on neid püüdnud parandada, mis iseendast on tänuväärne, kuid suuremalt osalt on tema arvustus ja parandused tingitud arusaamatusest või sihilikkusest. Vastaksin E. P. parandustele üksikasjaliselt:

§ 18. On küll vahest sobivam, kui auliikmete väljaheitmise asemel tarvitaksime ütlust „nimekirjast maha kustutama“.

Mis puutub aga sellesse, kas auliikmete valimiseks on vaja keskkogu juhatusel nõusolekut ja kas auliikme nimekirjast kustutamist peab otsustama keskkogu nõukogu või ainult kohalik kogu — siis seda küsimust kaalus keskkujuhatus põhjalikult ja see pole autori ainulooming.

Kogude seadus (§ 1) kui ka põhikirja (§ 1) lausuvad, et kogude tähtsamaks eesmärgiks on postiteenijate koondamine üksmeelseks ametialaseks pereks. Et seda saavutada, selleks peab olema keskendatud tegevuse juhtimine olulistel küsimustel. Kui mõni kogu valib auliikme, siis on viimane teatavas mõttes kõigi kogude, kogu ametkonna teenijatele auliikmeks. Sellepärast ei ole keskkoha nõusolek asjata, sest see väldib võimaluse mõnel kogul valida auliiget, kes ehk teistele pole sobiv. Sama oleks kehtiv ka auliikme nimekirjast kustutamise kohta. Ei ole millegagi põhjendatud väide, et kohalik kogu on juriidiline isik ja keegi pole õigustatud tungima iseseisva jur. isiku kompetentsi. Ka § 31 paranduse juures räägib E. P. juriidilise isiku „suveräänsusest“, kelle kompetentsi ei tohi segada.

Kui asi nii oleks, et kohalik kogu, olles jur. isik, on absoluutselt iseseisev, siis ei saaks keskkogu temalt liikmemakse, ei saadaks kogu saadikuid keskkogu nõukogu koosolekust osa võtma, ei saaks mingis asjas teostada järelevalvet ega avaldada oma keskendatud tegevust.

Õige küll — kohalik kogu on jur. isik, kuid oma tegevuses ta on sõltuvuses keskkogust ja seega ka teatavas mõttes seoses kõigi kogudega, sest keskkogu nõukogu, koosnedes kõigi kogude esindajast, teeb siduvaid otsuseid kõigi kogude kohta ja üksik kogu ei saa elada üksiku

saarena. Sellega on tagatud § 1 ettenähtud mõte — luua üksmeelne ametialane pere.

§ 20 juures E. P. leiab, et pole tarvis loetleda liikme õigusi, „kogu ruume kasutada“, olles arvamisel, et see on iseenesest mõistetav. Kuid kas hääleõigus peakoosolekul ja kõik teised § 20 loetletud õigused ei ole siis iseenesest mõistetavad? Kui nii, siis poleks vajagi neid õigusi loetleda. Põhikirja § 129 p. 4 näeb ette ühe karistusena kaebealuse õiguste piiramise kogu tegevusest osa võtta. Siin on just mõeldud, keelata kogu ruumide, ettevõtete ja kõigi majanduslike soodustuste kasutamine. Kui kogul on korralikud, mugavad ruumid, kus asetsevad ajalehed, ajakirjad, mängud, raadio jne., siis nendest osavõtmise võimalus on juba teatav õigus, soodustus, ja nendest keelamine karistus.

Ruumide kasutamiseks luuakse kodukord (§ 21) ja selles kodukorras võidakse ette näha üksik- asjad ruumide kasutamiseks. Põhikirja kuulub Vabariigi Valitsuse kinnitamisele ja muutmisele ja sellepärast pole soovitav põhikirja sisse võtta peensusi, mis vajavad sagedast muutmist.

§ 22 juures kardab E. P. erilisi nimetusega ametikohti ja tunneb ette hirmu, et ehk saab keegi palgaliseks asjaajajaks. See kartus kordub ka § 40 juures, kus leiab, et palgaline asjaajaja olevat toredus. See kartus paratamatult meenutab üht Lõuna-Eesti aktiivtegelast, kes aastaid tagasi kongressidel alati hirmu tundis asjaajaja palgast ja soovitas, et ka Lõuna-Eestis oleks ühingul oma keskkohal palgalise asjaajajaga.

Kuid kartused on siinjuures küll päris asjata. Keskjuhatuse on tahtnud põhikirjas ette näha võimalust tegevuse avardamiseks. Eriliste ametikohtade all oleme mõelnud näiteks majanduskomisjoni või majanduskorraldajat, kes teostaks ühisoste, olgu puid, toiduaineid, riideid jne. ja võiks kas organiseerida koöperatiivi sarnast ostu-müügi korraldust, toimetada orderitega oste jne. Ka teised ametkohad on mõeldavad, olgu näitena toodud kultuuriringi korraldaja, laulukoori korraldaja, ekskursioonide korraldaja jne. Eks need kõik ole ametikohad ja elujõulise organisatsiooni elus ka reaalselt rakendatavad.

Mis puutub vahetegemisse sekretäri ja asjaajaja nimetuses, siis ka siin pole olnud eesmärgiks kellelegi palgalist kohta võimaldada, vaid ka asjaajaja võib kogu ülesandeid täita ametiajast. Sekretär oleks see, kes on juhatusel liige, juhatusel sekretär, kuid asjaajaja võib ka väljastpoolt juhatus olla ja eks siis ole asjaajaja nimetus sobivam, eraldust nõudev sekretäri nimetusest.

Kuid juhatusel peavad ka vabad käed olema vajaduse korral asjaajajat või mõnd teist vajalikku jõudu palgata.

§ 31 juures arvab E. P. liigse olevat anda keskkogu juhatusetele õigust kogu otsuseid seisma panna, kui need on põhikirja vastased. Selliseid ettepanekuid tuli mitmelt osakonnalt, kuid keskjuhatus, kuigi mitte 100%-liselt, pidas seda siiski tarvilikuks kaalutlusel, et tagada kesken-
datud tegevust (vt. § 18 juures pikemalt).

Selles küsimuses võivad olla erinevad arvamised, kuid kui silmas pidada praeguse kutseühingu juures ettetulnud puudusi, kus nii mõnigi osakond on põhikirja jämedalt rikkunud, siis ei peaks olema kartust kontrolli kohta. Ei ole kaaluv E. P. väide, et kohalik kogu võidaks likvideerida, kui ta põhikirja vastaselt toimib. Kui nii, siis poleks mingit järelevalvet, — ka rev.-komisjoni poleks vaja, vaid kui kusagil on ekslikult toimitud, siis likvideerime. Kogude olemasolu on sunduslik ja neid ei saagi nii hõlpsasti likvideerida.

Revisjonikomisjon revideerib vaid asjaajamist, peaauslikult rahalist asjaajamist ja kunagi ei panda üheski organisatsioonis revisjonikomisjoni-
nile ühingu üldise tegevuse kontrolli funktsioone.

§ 39. juurest on vahele jäänud üks sõna „vähemalt“. Peaks olema: „Kinnist hääletust võib nõuda vähemalt üks juhatuse liige.“ Aga õnnelikum on ehk järgmine sõnastus: hääletatakse salajaselt, kui seda nõuab vähemalt üks juhatuse liige.

§ 46. mõttest E. P. ei ole õieti aru saanud. Ametkonnas on tehnilises rühmas siiski kõrge-
maid ametnikke kui jaoskonnajuhatajad ja nimelt insenerid, kelle kohta see erand rühma kuuluvase asjus on tehtud ja seda tehnilise ala teenijate ühingu ettepanekul.

§ 78. juures on jällegi sõna „vähemalt“ välja jäänud. Peaks olema: „Vähemalt $\frac{1}{3}$ nõukogu liikmete...“

§ 88. Kas valida juhatuse liikmeid kolmeks või üheks aastaks — seda keskjuhatus kaalutles eriti põhjalikult ja jäi 3-aastase mooduse juurde järgmistel kaalutlustel: uuemates põhikirjades on 3-aastane moodus laialt tarvitusel, sest see võimaldab püsivat ja sihikindlat tegevust, kuna juhatuse liikmetel on pikemaajaline volitus, nad on tegevusega tuttavad ja saavad iga aasta $\frac{1}{3}$ uusi inimesi juurde. Lõppeks — kui soovitakse jääda üheaastase mooduse juurde, siis erilist puudust sellest ei tunta, sest on ju võimalus endisi liikmeid tagasi valida ja sel teel kogenud juhatuse liikmed tegevuse juhtimise juures hoida.

Aukohtu osas ei ole E. P. küll põhikirja hool-

sasti lugenud, või on siin meelega asja sihili-
kult käsitatud. E. P. väidab, et asutiste ülemad ja nende abid kohtu esimehe kohal pole soovita-
vad, nad ei langeta objektiivset otsust jne.

Tegelikult ei tee ju esimees otsust, vaid kohus teeb otsuse häälteenamusega (§ 127). Alati võta-
vad peale esimehe kohtuistungist osa veel 2 liiget (§ 117).

Et just esimees kui ka abiesimees peavad olema kohtu pooltega võrdses või kõrgemas ametiastmes, see on aukohtute korra juures üldiselt nii omaks võetud seisukoht, et seda oleks raske muuta. Isegi sõjaringkonnakohtus — mis on ametlik kohus ja määrab raskeid karistusi, maksab nõue, et kohtu esimees ei või olla kaebel-
alusest alamas auastmes. Selle vältimiseks on isegi kõrgendusi ette võetud. Ka postiametkon-
nas oleks teise põhimõtte kohaldamine raske ja vaevalt seda ka ülemuse poolt lubatakse.

Nü tundub mulle, et E. P. poolt esita-
tud puudused, mis osalt redaktsiooni-
list laadi, osalt ekslikud, ei peaks küll olema kaaluvad selleks, et eelnõule vastu olla. Sellega ei taha ma öelda, et vastu-
väiteid kogudele üldse ei oleks.

Kui ma umbes pool aastat tagasi esi-
mesena „Postisarves“ selles küsimuses sõna võtsin, juba siis avaldasin arvamist, et juhul, kui põhikirja sarnasel kujul ei kinnitata, nagu teenijaskond seda ise sooviks, ei oleks kogudest kasu. Sellel seisukohal asun ma praegu. Ka mitmed osakonnad on väga kaalukalt avaldanud selles osas eneste seisukohad, ning on umbusklikud just selles kartudes, et eel-
nõu muudetakse, tehakse sarnane, kus tegevus piiratud, kus ei lubata arutada majanduslikke, õiguslikke küsimusi ei saa vabalt esindajaid valida.

Olgu tähendatud, et vahepeal on selles kartuses saadud teatav selgus. Nimelt on Riigimetsateenijate Kogude põhikirjas (RT 5—38) ette nähtud vaba võimalus juhatuse liikmeid valida, kuigi Põllutöö-
minister kinnitab ametisse keskkogu esi-
mehe ja abiesimehe (§ 78). Ka võivad Riigimetsateenijate Kogud kaitsta metsateenijate kutsealaseid majanduslikke ja sotsiaalseid huve (§ 7 p. 7). Seega ei peaks olema kahtlust, et postiteenijatele seda ei võimaldata. Kui need õigused on kindlusta-
tud, siis oleks sundorganisatsioon küll parem praegusest.

J. Kallasma.

Tõendid seintel

Paari päeva pärast astub kokku posti-teenijate kutseühingu kongress, kus öeldakse otsustav sõna, kas senine kutseühing või kogud.

Seniste andmete („Postisarve“ artiklid kogude asjus) ja kuulduste järgi otsustades kaldub üldine meeleolu praeguse ühingu poolt, s. t. kogude vastu.

Peamine põhjus, mis teenijaid hirmutab ja teeb umbusklikuks kogude vastu, on see, et kogudesse kuulumine tulevat sunduslik. See nagu ajaks otse kabuhirmu peale ega taheta kogudest kuuldagi.

Kindlasti poleks kellelgi mingit hirmu ega takistust kogude loomise vastu, kui liikmetel ei tarvitseks maksta liikmemaksu. Liikmemaks ongi valusaim punkt kogude ellukutsumise juures.

Arvatakse, et kui liikmeksolemine on sunduslik, siis tõusvat liikmemaks mitmekordseks, selleks neid kogusid luua tahetaksegi jne.

Kuigi 100%-lise organiseerimisega taotletakse ühingule muude paremuste kõrval ka suuremaid sissetulekuid, ei ole tõenäoline, et viimane asjaolu on kogude loomise ainupõhjuseks. Liikmemaksu suurus sõltub liikmete eneste soovist, nagu see nähtub põhikirjast. Pole võimalu, et kogude loomisel liikmemaks koguni väheneb.

Eitada ühingu loomist, mille liikmeteks oleksid kõik posti-telegraafi-telefoniteenijad, s. o. kogu postipere, ainult seepärast, et sellesse ühingusse kuulumine on autoomaatne, s. o. igaüks, kes astub postiteenistusse, on kohe ka ühingu liige, ei ole millegagi põhjendatud asjaolude juures, kui loodavale ühingule jäetakse kõik senise ühingu õigused.

Kogude põhikiri ei jäta mitte ainult alles senised õigused, vaid annab neid õigusi, soodustusi ja võimalusi koguni veel juurdegi. Nende paremuste saavutamiseks ei tarvitse meil, liikmetel, ohverdada peaaegu mitte midagi. Kui meie kellelegi kogude vastuvõtmisega kahju või meelehärma teeme, siis vahest ainult neile kaasteenijaile, kes pole kutseühin-

gu liikmed — ja neid on meie hulgas kõigest 30%. Mina saan kogude mittepooldamisest nii aru, et sellega kaitsakse nende 30% kuuluvate teenijate huviseid, kes on seni taotlenud killunemist või on olnud äärmiselt passiivsed või vaenulikud ühingu tegevuse vastu. Teisiti ei võigi sellest aru saada, kui tähelepanelikult süveneda kogude põhikirjasse. Mis puutub Endu Päit'i arvustusse, siis on see ainult sõnadetegemine. Ja imelik, tundub, et E. P. leiab siiski põhikirja kõlbliku olevat, kuid ei taha millegipärast oma joont muuta ja kukub nokitsema pisiasjade kallal.

Võib-olla kardetakse, et valitsus ei kinnita põhikirja sellisel kujul, nagu ta keskjuhatusel valmis, vaid muudab selle, kärbib õigusi ja paneb kehtima meile mitte vastuvõetaval kujul.

See kartus on küll alusetu. Põhikirja kinnitamiseks võidakse küll teha tingimusi, ja nende mitte täitmisel põhikiri kinnitamata jätta, aga mitte rohkem. Politsei ja Metsateenijate Kogud ei ole siin kohaldatavad, sest nende loomine tuli ülalt poolt. Kutseühing esineb oma eelnõudega aga ise, seega alt poolt. Kui tema eelnõud ei kinnitata, jäävad kogud tulemata.

Olen optimist ja loodan, et postiteenijate kogude põhikiri, kuigi ta on märksa liberaalsem Metsateenijate Kogude põhikirjast, leiab siiski kinnitamist. Kuigi peaks tehtama tingimusi, näit. keskkogu juhatus kinnitamine kas Teedeministri või Postivalitsuse direktori poolt, ei tohiks ka see olla takistuseks, sest sellega võiksime leppida.

Kui meie kongress langetab kogude loomiseks eitava otsuse, siis sellega tunnistame avameelselt, et meie ei oska hinnata neid paremusi ja võimalusi, mis meile pakub praegune olukord ja mida meie kätte võita võiksime.

Ärgem maaligem seintele kohutavaid tonte, vaid võtkem hüved kahel käel vastu.

Optimist.

Järgmise numbri kaastööd palume saata 16. aprilliks

Toimetus.

Kutseühingu osakondade tegevus

Kogud ei leia pooldamist

Tallinna osakonna aasta-peakoosolek peeti 22. veebruaril kell 19.00 Tallinna peapostkontori kirjadeosakonna ruumis.

Koosolekut juhatas J. Martens, protokolliis A. Kütt.

Osakonna 1937. a. tegevuse- ja kassaaruande kandis ette osakonna esimees K. Böstrov. Ettekandest selgus, et osakonnal oli möödunud aasta algul 498 liiget, aasta jooksul tuli juurde 20 liiget, seega kokku 524 liiget. Surma läbi lahkus osakonnast 4 liiget: Jüri Aser, August Jaanson, Janina Lorberg ja Jakob Martinson. Lahkunuid mälestas peakoosolek püstitõusmisega.

Osakonna juhatus oli 1937. a. 11-liikmeline. Juhatus oli pidanud 28 koosolekut, kus otsustati 133 küsimust.

Suurimaks tööks oli juhatusel Pirita puhkekodu korraldamine ja tubade väljaandmine. Välja anda oli võimalik 32 tuba, mida kasutasid 1. maist kuni 1. oktoobrini 90 perekonda, kokku 233 inimesega, seal hulgas 49 last. Juuni, juuli ja augustikuus kasutati ära kõik kõrvalruumid ja katusealused, mispuhul oli tegelikult kasutamisel 45 ruumi. Majade juures tehti hulk korrustustööd; uude majja seati sisse elektervalgustus. Puhkekodu aia puhastamine ja korraldamine viidi läbi peamiselt ühistööna (talgud). Edaspidi kavatses juhatus korda seada klubi-ruumid ning valmistada 20–30 kappi riiete hoiuks, nende kaasteenijate tarvis, kes suvel alaliselt ruume ei kasuta. Vastav summa on selleks uude eelarvesse võetud.

Osakonna poolt korraldati liikmeskonnale prantsuse ja eesti keele kursused. Eriti suur osavõtt oli eesti keele kursusest.

Osakonna juures tegutses edukalt 4 ringi: esperanto-, tennis-, spordi- ja mänguring ning laulukoor. Viimane neist tegutses eriti intensiivselt esinedes aasta jooksul 17 korral.

Osakonna 1937. a. tulude-kulude aruande, mis tasakaalus Kr. 12.590.25 ja varanduse seisur Kr. 43.456.81 suuruses kinnitas peakoosolek ühel häälel. Samuti kinnitas peakoosolek 1938. a. eelarve tasakaalus Kr. 10755.—

Uue osakonna juhatus otsustas peakoosolek valida 13-liikmelise, sest juhatuse töö suureneb tunduvalt uue einelaua korralduse tõttu. Kohti juhatuses said asutised proportsionaalselt liikmete arvule.

Uude juhatusse valiti: K. Böstrov — Postivalitsusest, A. Kura ja A. Prees — Peatelegraafist, J. Martens, R. Kroon ja A. Kannes — Tallinna telefonivõrgust, A. Kütt, K. Avloi, J. Pärn, N. Rumm ja E. Kukk — Tallinna peapostkontorist, P. Kadaja — Tallinn Vaksalist, F. Opp — Tallinn Välispakkidest.

Revisjonikomisjoni valiti tagasi: J. Toolse, Nuut ja O. Liblik.

Koosolekul algatatud küsimuste all võeti elavalt sõna uue einelaua korraldamisesse puutuvate küsimuste üle.

Sõna võeti ka pühapäevase postilaialikandmise lõpetamise asjus. Leiti, et see küsimus peaks arutamisele tulema Posti-t.-t.-teenijate Kutseühingu 1938. a. kongressil.

*

Uus osakonna juhatus pidas 1. märtsil oma esimese koosoleku, kus valiti osakonna esimeheks tagasi K. Böstrov, abiesimeheks P. Kadaja, sekretäriks A. Kütt, laekur-varahoidjaks A. Kannes, Pirita koduvalitsejaks R. Kroon.

Einelaua toimkonda valiti: J. Martens, A. Kura, K. Avloi ja J. Pärn. Toimkond peab välja töötama einelaua kodukorra, selgitama ruumide remondi küsimuse ning koostama soetada kavatsitava inventari nimekirja. Samuti peab toimkond selgitama perenaise ja kõõgi persoonali küsimuse.

Osakonna esindajaks „Postisarve“ juhatusse valiti J. Martens.

Raamatukogu otsustati täiendada uute raamatute ostmisega Kr. 30.— piirides.

Osakonna juhatus koosolekuid otsustati edaspidi pidada teisipäeviti, algusega kell 17.30.

*

Tallinna osakonna erakorraline peakoosolek, mis peeti 15. märtsil, kujunes osavõtjate arvu ja meeoleolu poolest harukordselt elavaks. Päevakorras oli kogude seaduse ja põhikirja eelnõudega tutvunemine ning saadikute valimine. Keskjuhatus abiesimees R. Viilup andis referaadiga ümmarguse ülevaate eelnõudest ja nende saamisloost.

Peakoosolek pooldas 100-protsendilist organiseerimist, kuid vabakutseühingusse. Võeti vastu sellekohane resolutsioon.

Saadikuks valiti: H. Tõugu, P. Toomsalu, K. Böstrov; K. Triumph, K. Avloi, A. Kütt, V. Vahter; A. Luhaveer, N. Rumm, E. Kukk, R. Loigom; O. Siivart, J. Martens, J. Must, M. Raidma, A. Kannes; A. Kura, A. Nuut; J. Uustalu; P. Kadaja; V. Kokla; O. Liblik.

Koosolekut juhatas J. Martens.

*

Võru osakond pidas aasta-peakoosoleku 17. veebruaril k. a. Võru postkontori kirjade jaoskonnas. Koosolekule oli ilmunud 13 liiget.

Koosoleku juhatajaks valiti Aug. Tammisaar, protokollijaks J. Ilisson.

Juhatus poolt esitatud 1937. a. aruanne Kr. 94.14 ja 1938. a. eelarve Kr. 99.50 võeti ühel häälel vastu. Suurema kuluna eelarves on osak. raamatukogule raamatukapi soetamine.

Elav sõnavõtt tekkis 4. päevakorra punkti — postiteenijate kogude seaduse ja põhikirja eelnõu läbivaatamise ja seisukoha võtmise juures. Seletusi selle küsimuse kohta andis Aug. Tammisaar. Koosolek võttis üksmeelselt kogude, kui sundorganisatsiooni suhtes eitava seisukoha. H. Araku ettepanek — kogude ellukutsumine postiametkonnas ei ole mitte millejagi põhjendatud, olemasolev kutseühing on täitnud oma ülesandeid täiesti rahuldavalt ja postiteenijail tuleb jääda praeguse vaba kutseühingu kui kõige vastuvõetavama organiseerimisvormi juurde — võeti ühel häälel vastu.

Uude juhatusse valiti Aug. Tammisaar, J. Ilisson ja Aug. Kikkas; revisjonikomisjoni — H. Arak, A. Meltsov ja O. Saaremts. Kongressisaadikuks valiti H. Arak.

Läbirääkimiste all võeti ülielavalt sõna tasude, normide, koosseisu, puhkuse, varustuse, korteri-

raha ja teiste teenistussikkude ning organisatsiooniliste küsimuste üle. Motiveeritud resolutsioonide redigeerimine nimetatud küsimustes ja nende esitamine kongressile tehti ülesandeks uuele juhatusel.

Koosolek kestis ligi kaks tundi ja möödus rahulikus, üksmeelses töömeeleolus.

Resolutsioone: Tuleks 1) asutiste koosseisud täiendataks alati eelmise eelarveaasta normidekohase isikkonnani;

2) klassiloteriipiletite müügitasu jaotatakse kõigi teenijate vahel proportsionaalselt palgale või arvatakse asutiste koosseisu kokkuhoiu preemia hulka preemia seaduse kohaselt;

3) praegused kehtivad töönormid võetakse revideerimisele ja kohandatakse tegeliku töö kestvusele, kusjuures kõik normimata tööd, nagu ülemääraste transfertsummade Eesti Panka viimine ja kassatoetuste sealt toomine, ametiõpilaste eksamite ettevalmistamine jne., normitakse;

Haapsalu osakonna juhatus.

Vasakult paremale istuvad: M. Luhamägi (laekur), I. Leetmaa, B. Nuut (esimees). Seisavad: P. Elber (keskjuhatusel liige), L. Tatter (sekretär).

4) eelmise aasta kongressi resolutsiooni kohaselt madalamate ametijärgkude astmeid kaotada ja sama võrra kõrgemajärgu astmeid suurendada, juurde luues 2. kl. kontorites jaoskonnajuhatajate kohad. Samuti tuleks suurendada postiljonide ametijärke ühe astme võrra, et võimaldada neile edasiliikumist;

5) kaotatakse maakonnainnades pühapäevane lahtiolekuaeg kella 9—11 üldse, sest kogutud andmed näitavad, et pühapäeva e. lahtiolekuaega kasutatakse publiku poolt väga vähe;

6) kõigile postiteenijale antaks korteriraha ühisel alusel teiste riigiteenijatega, mis aitaks parandada postiteenijate majanduslikku seisukorda;

7) postiametkonna teenijate palgad, mis võrreldes teiste riigiteenijate palkadega, on kõige madalamad ja maha jäänud, ühtlustatakse teiste riigiteenijate palkadega;

8) postiteenijatele vormiriiete valmistamiseks antaks parema kvaliteediga riidet, nagu seda on praegune juurdemaksuga rips- ja biberriie ja et juurdemaks üldse kaotatakse;

9) tasuta riidevarustise saamise õigust laiendatakse ka neile postiametkonna teenijatele, kes seda senini saanud ei ole. Naisteenijatele tuleks anda tasuta töömantliriie ühes õmblusrahaga.

10) Saabaste raha tuleks anda vastavalt turuhindadele ühes paari pooltaladega aastas.

Haapsalu osakonna peakoosolek peeti 3. märtsil, Haapsalu postkontori ruumes. Osavõtt oli ülielav: väljakuulutatud koosoleku alguseks oli osakonna 41-st liikmest esindatud 27 liiget.

Koosoleku juhatajaks valiti P. Elber, abiks J. Muru ja protokolljaks L. Tatter.

Koosoleku avasõnas märkis osakonna esimees B. Nuut, et Haapsalu ja ümbruskonna asutiste teenijast on organiseerunud kutseühingusse üle 90%.

Püsti töustes mälestati möödunud aastal surma läbi lahkunud liiget Johannes Öiglast.

1937. a. rahaline aruanne, saldoga 1. I 1938. Kr. 222,25 ja 1938 a. eelarve Kr. 145.— suuruses, võeti peakoosoleku poolt vastu.

Peakoosoleku päevakorra tähtsamaks punktiks oli kogude küsimus. Nagu hääletamisel selgus, ei poolda Haapsalu osakonna liikmed rõhuvas enamuses üleminekut kogude süsteemile, vaid eelistavad praegust elujõulist vaba kut-

seorganisatsiooni. Avaldati isegi seisukohta, et teenijad on nõus liikmemaksu kõrgendusega poole protsendini põhipalgast, praeguse ühingu raames, kui selle läbi aga kogudest pääseks.

Kongressi saadikuteks valiti Jaan Talving ja Johannes Muru.

Osakonna juhatusse valiti järgmised teenijad: B. Nuut (end.), M. Luhamägi (end.), P. Elber (end.), L. Tatter (end.) ja I. Leetmaa (uus).

Revisjorikomisjon valiti tagasi endises koosseisus: M. Riimaste, J. Freivald ja M. Vahter.

Läbirääkimiste all puudutati mitmeid küsimusi. Leidis käsitlemist ka nn. „hooajaliikmete“ küsimus, kusjuures toonitati, et nende teenijate aktiivõigusi ühinguks tuleks piirata, põhikirja ja kodukorda vastavalt muutes.

Niisama arutati teenijate teenistusredelil puudulikke edasijõudmise võimalusi kui ka uute ametikohtade, näit.: osak. juhat. II klassi kontoreis, allohvits.-postiljonid jne., juurdeloomist. Võrdlemisi üksmeelne koosolek oli kaine ja asjalik.

Narva osakonna peakoosolek peeti pühapäeval, 27. veebruaril s. a.

Koosoleku avas osakonna esimees A. Jõe-väli, andes ülevaate eelmise aasta tegevusest.

Koosoleku juhatajaks valiti O. Korv. protokolljaks — K. Alatoa.

Kontoriülema abilise, hr. G. Prantsu ettepanekul avaldas peakoosolek tänu endisele juhatusel tehtud töö eest.

64

seisulise asutise tehniline agent lähetatakse välis-töödele ja selle tõttu ei ole võimalik teenijatele suvel puhkust võimaldada, siis tuleks tehnilise agendi äraoleku ajaks ajutise tööjõu palkamist lubada. Mehaaniku vormipalitu kandega lühendada kahele aastale. Arstiabi teenijate lastele peaks olema tasuta.

Kogude asutamise küsimuses koosoleku enamus asus eitavale seisukohale, põhjendades, et milleks loobuda vabatahtlikust organiseerimisest ja üle minna ilma erilise tarviduseta sundorganiseerimisele.

Juhatusse valiti R. Rünne, M. Sarapuu ja A. Alamaa. Revisjonikomisjoni Rea, Kuldvere ja Kongas. Kongressi saadikuks H. Koppel.

Pärast koosolekut oli Jõhvis postk. na sliikmete poolt korraldatud ühine teelaud, kus viibiti heas meeolus hilise õhtuni.

*

P.-t.-t.-teenijate Kutseühingu Elva osakond pidas 13. veebruaril s. a. korralise peakoosoleku, millest peale Elva postiteenijate võtsid osa ka Nõo, Rõngu ja Otepää postiteenijad, kuna ka nimet. asutiste teenijad kuuluvad kutseühingu Elva osakonda. Koos oli 13 liiget ja volitustega esitatud 4 liiget.

Päevakorras oli koosoleku rakendamine, l. a. tegevusaruanne, t. a. eelarve, valimised, kogude küsimus ja läbirääkimised.

Koosoleku juhatajaks valiti E. Siska Otepäält ja protokollijaks H. Rosmet Elvast. Lühikese ülevaate möödunud aasta tegevusest ja eeloleva aasta kavade andis esimees R. Poll. Järgnevatel valimistel valitakse juhatusse R. Poll, H. Rosmet, A. Nurm ja V. Suri — Elvast ja A. Vabamäe — Rõngust, revisjoni komisjoni E. Siska — Otepäält, A. Käpa — Nõost ja J. Kangur — Elvast. Eeloleva postiteenijate kongressi saadikuks valitakse A. Vabamäe — Rõngust.

Siis asutakse päevakorra põnevama punkti, kogude küsimuse juurde, mille kohta peale mitmekordseid sõnavõtte rõhuva häälteenamusega vastu võetakse A. Nurme poolt esitatud järgmine resolutsioon: P.-t.-t.-teenijate Kutseühingu Elva Osakond oma 13. veebruari s. a. peakoosolekul arutades postiteenijate kogude asutamise küsimust, otsustas kogude asutamise küsimuses asuda eitavale seisukohale ja pooldada senise kutseühingulise organisatsiooni kuju juure jäämist.

Läbirääkimiste all arutatakse asutuste vakantsete kohtade küsimust, kus pooldamist leiab

A. Nurme poolt esitatud järgmine ettepanek: P.-t.-t.-teenijate Kutseühingu Elva Osakond oma 13. veebr. s. a. peakoosolekul arutades asutuste vakantsete kohtade küsimust, leidis, et vakantseks hoitud kohad asutustes koormavad tööga liigselt teisi teenijaid, mille tõttu teenijateervislik seisukord raskelt kannatada võib, eriti kui see pikemat aega kestab ja otsustas kutseühingu keskjuhatus poole pöörduda palvega, astuda samme Postivalitsuse ees vakantsete kohtade täitmiseks ja postiteenijaile normaalse tööolukorra loomiseks.

Joh. Reinup leiab, et tehnilise-ala teenijaile postiala töö äraõppimiseks tuleks leida rohkem võimalusi, sest praegu mehaaniku õpilastel on raskusi õpilaseks oleku ajal postiala töö äraõppimisega ja hiljem määratuna p.-t.-t. kontori koosseisu, kus ta täie tööjõuga peab olema töölerakendatud, oma puuduliku postiala tundmisega kaasteenijaile koormavaks võib muutuda.

Pärast koosoleku lõppu korraldasid elvalased külalistele koosviibimise klaasi tee juures, kus elavalt vesteldi ja mõtteid vahetati teenistuslike küsimuste üle.

Postiteenijate laulukoori peakoosolek

7. märtsil s. a. kell 18 peetud laulukoori aastakoosolek kujunes aktiivseks ning üksmeelseks. Kogunud oli 36 liiget. Koosolekut juhtas laulukoori toetajaliige kutseühingu Tallinna osakonna esimees härra K. Böstrov; protokollis laulukoori sekretär H. Kert.

Koosoleku tegevus arenes järgmiselt:

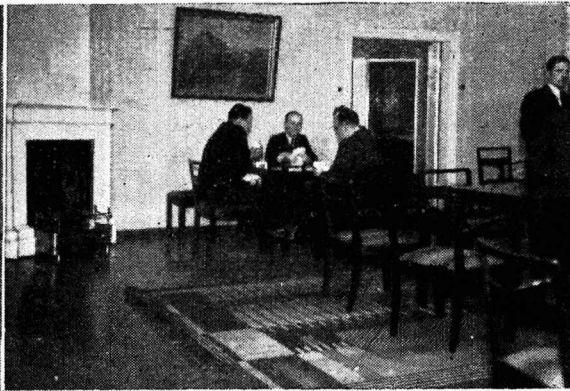
1) Kinnitati 1937. a. tegevus- ja kassa aruanne 646 kr. 85 s. suuruses.

2) Liikmemaksuks määrati tegevliikmetele 1 kr. ja toetajate-liikmetele 2 kr.

4) Arutati 1938. a. eelarvet ja tegevuskava. Laulukooril on ette nähtud esinemine eeloleval hooajal postiballil 26. märtsil; kontsertmatk Põltsamaale suvistepühadel; osavõtt üldlaulupeost; ettekanded Piritä puhkekodu aiapeol, postiteenijate jõulupuul, mitmesuguste tähtpäevade puhul jne.

5) Täiendati kodukorra § 71 lisandiga: „Koori juhul on laulukoori juhatuses nii sõna kui ka hääleõigus.“

Järgnesid valimised. Esimeheks valiti senine energiline esimees hr. M. Ruubel ühel häälel

Riigiteenijate Klubi Tallinnas. Siin peetakse postiteenijate XX kongress 27. ja 28. märtsil.

Magda Pällo
25 aastat postiteenistuses

13. märtsil pühitses Tallinna peapostkontori 1-b j. ametnik Magda Pällo oma 25-a. teenistuse juubelit.

Postiteenistust algas juubilar Petrogradi peatelegraafikontoris, kust siirdudes Eestisse astus Tallinna telefonivõrku ametnikuks 11. märtsil 1919. a. 1932. a. peale teenib Tallinna peapostkontoris.

Kui tagasihoidlik, sümpaatne kolleeg, on ta suutnud võita palju sõpru kaasteenijate hulgas, isäranis naiskolleegide peres.

Peapostkontori ja Tallinna telefonivõrgu kaasteenijate poolt annetati juubilarile väärtuslikke kingitusi.

tagasi. Juhatusse — hr. J. Uustalu, pr. H. Kert, prl. S. Vinkel, prl. K. Avloi, hr. P. Kadaja, hr. V. Kann. Kandidaatideks: pr. Holland, pr. Lepp ja prl. Laglemaa-Vehm. Esindajateks Eesti Lauljate Liitu: hr. J. Uustalu, prl. S. Vinkel, hr. P. Kadaja. Peotoimkonda: pr. H. Kroon, pr. E. Holland ja hr. J. Kaevand.

Kuna laulukoori harjutusi on peetud sügishooajast alates kaks korda nädalas, on töö viljakus märgatavalt tõusnud. Osavõtt harjutustest intensiivne, vaatamata mõningatele teenistuskohustustest olenevatele takistustele. Koori hääleseadjaks on „Estonia“ ooperi tenor härra Karl Ots, kelle aktiivne töömeesleolu ja huvitav õppemeetod on tiivustanud lauljaid tõsiselt ja innukalt suhtuma oma ülesandesse.

Peale selle on Riigi Ringhäälingu poolt tehtud koorile ettepanek esineda mõned korrad raadios. Läbirääkimise selle üle pidas koori esimees M. Ruubel, kusjuures jõuti kokkuleppele, et koor esineb aastas umbes 4 korda või rohkem kavaga, mille Ringhäälingu juhatus leiab sobiva.

Selleks Ringhäälingu esindaja, helikunstnik Holm lepib kokku koori juhatusesega.

Koori esimees M. Ruubeli algatusel on asutatud postiteenijate segapillide orkester.

Orkestrit juhatab kesklaos abijuhataja hr. A. Alle.

Pillikooris on 6 viiulit, 2 čellot, klarnett, tromboon ja teisi puhkpille.

Orkestri harjutused on igal teisipäeval kell 7 peapostkontori ruumes.

Laulukooril on veel eite nähtud uute nootide hankimine. Toetuse saamiseks otsustati pöörata palvega kutseühingu juhatuse poole, kes senini kõiki laulukoori üritusi heldekäeliselt on toetanud.

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa **1937. a. tegevusest**

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa korraline peakoosolek peeti 11. märtsil s. a. Koosolekut juhatas R. Kesamaa. Juhatus poolt esitatud 1937. a. aruanne, mille järele äriseis tasakaalus Kr. 66.393,20, arvete läbikäik Kr. 431.317,20, ja kulude-tulude aruanne tasakaalus Kr. 4.482,43 näidates ülejääki Kr. 310,39, võeti vastu esitatud kujul. Ülejäägist määrati tagavarakapitaliks Kr. 63,—, osakasuks Kr. 182,49, Hoiu- ja Laenukassa juubeli tähistamise fondiks Kr. 64,90. 1938. aasta kulude ja tulude eelarve võeti vastu tasakaalus Kr. 4686,—.

Juhatusel valimisvanuse tõttu välja langenud Joh. Taimre valiti juhatusse tagasi. Samuti valiti tagasi nõukogust välja langenud Jaan Uustalu ja Valter Liik. Revisjonikomisjoni valiti tagasi valimisvanuse tõttu välja langenud Karl Vatsel. Koosolek oli üksmeelne ja asjalik. Juhatusel, nõukogule ja revisjonikomisjonile avaldati tehtud töö eest tänu.

Vaadeldes kassa möödunud aasta tegevusearuannet leiame, et kassa tegevus on olnud edukas. Tähtsamad arved on kasvanud. Toome võrdluseks mõnede arvete saldod 1937. a. algusel ja lõpul.

	1. jaan. 1937.	31. dets. 1937.
Sundhoiuseid	Kr. 42.340,41	Kr. 46.709,82
Jooksvad arved	„ 4.060,69	„ 5.475,10
Laenud	„ 54.629,00	„ 61.767,00
Äriseis	„ 58.418,30	„ 66.393,20

Võks veel tähendada, et kassa osakapital on tõusnud 6610 kroonile ja tagavarakapital — 2294 kroonile. 31. dets. 1937. a. oli kassal liikmeid 410.

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa võtab laenukassalt aastast 7%. Maksab sundhoiustelt 4% ja jooksvatelt arvetelt 3% aastast.

Juhatusel koosolekud peetakse igal teisipäeval kell 18. Nõukogu koosolekud on üks kord kuus, iga kuu esimesel reedel.

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa on 14 aasta jooksul pidevalt suurenenud ja võitnud liikmete usalduse ning poolehoidu.

Puhkekodude kasutajaile

Avaldused puhkekodude kasutamiseks tuleb ära saata või ära anda võimalikult 20. aprilliks. Posti t.-t.-teen. Kutseüh. Keskuhatusel — Narva-Jõesuu, Haapsalu ja Elva puhkekodudes ruumi saamiseks ja kutseühingu Tallinna osakonnale, kui ruumi soovitakse saada Pirital.

Juhitakse tähelepanu asjaolule, et Pirital puhkekodus võib üürida riiete ja asjade hoiuks vastavaid kappe terveks suveks või ka lühemaks ajaks.

Tehnilise ühingu asemikekogu aasta-peakoosolek

Asemikekogu peakoosolek peeti 6. ja 7. märtsil Tallinnas Riigi- ja Omaval-teenijate Keskliidu ruumes V. Posti t. 8.

Aasta peakoosoleku avas ühingu esimees A. Merilaid, kes märkis, et asemikekogu on meil töötsimiste kohaks, kus heidame pilgu möödunud tegevusele, hindame praegust olukorda ja püstitame sihtjooned ühingu tulevaseks tegevuseks. Loodab, et asemikekogu töö teostub töises töömeeleolus progressiivse edu tähe all. Esindatud on kõik osakonnad kõigi valitud saadikutega, mispärast peakoosolek on otsusevõimeline.

Teedeministri ja enda poolt toob tervitusi Postivalitsuse direktori kt. P. Etruk, kes annab ülevaate ja selgitab olukordi ning Postivalitsuse seisukohti peakoosoleku päevakorda võetud küsimustes. Konstateerib, et tehnilised teenijad on palju suutnud teha liinide alal. Kuid töötamistingimused ühendustel suurenevad ja kui sideühendusel on ülekostmine või sumin, siis tuleb ka seda rikkeks lugeda. Eriti korras peavad olema juhtmed kõrgepingeliinide läheduses. Postivalitsusel ei ole kavatsust muuta võrgu piire. Raadioalal meie peamiseks tööks on häirivseadmete otsimine ja kõrvaldamine. Häireid tuleb kohtade peal otsida ja kõrvaldada omal algatusel.

Riigi Ringhäälingu direktor F. Olbrei, kes oli ära sõitnud, tervitab enda ja ametkonna nimel asemikekogu peakoosolekut telegraafi teel.

Riigi- ja Omaval-teenijate Keskliidu nimel tervitab R. Kangur. Soovib otsuste elluviimisel arvestada üldsuse huve. Omavalitsusteenijate Liidu esindaja H. Nurk oma tervituskõnes märgib, et tehnilisel teenijail ja omavalitsusteenijail on teenistuse alal palju kokkupuuteid, kusjuures vahekorrad on kõige paremad.

Postiteenijate kutseühingu esimees J. Uustalu oma tervituses soovib, et asemikekogu otsused tooksid tehnilistele teenijatele rohkem hüvesid. Raudteelaste kutseühingu nimel tervitab E. Teras, soovitades kõige lähematele ametivendadele palju õnne. Metsateenijate ühingu nimel tervitab J. Pipar, kes soovib umbusklikult suhtuda kogude loomisesse. Paneb tehnilistele teenijatele südamele mitte loovutada oma vaba kutseühingut.

Maanteelaste ühing tervitab telegraafi teel.

Asemikekogu juhatajaks valitakse E. Millistfer ja R. Jaanus; sekretariaati E. Elme, A. Linsi, A. Kolde. Peakoosoleku päevakord kinnitatakse ühingu juhatuse poolt esitatud kujul.

Järgnevalt refereerib E. Millistfer teemal „Tuleviku väljavaated telefonikeskjaamade automaatseerimisel.“

A. Põdrus kannab ette referaadi „Raadioala korraldus Eestis.“

Ühingu esimees A. Merilaid kannab ette ühingu möödunud aasta tegevuse aruande. Märgib, et tehnilised teenijad võivad möödunud aastaga teatud määral rahul olla. 1937. a. algul loodi maavõrkudes vanema järgu jaoskonna juhatajate kohad. Uue eelarveaastaga kaovad meil II järgu mehaanikud ja II järgu jaoskonna juhatajad, kes saavad senise I järgu palga peale. Samuti tõstetakse maavõrkude vanema järgu jaosk. juhatajate tasusid. Võrreldes teiste teenijatega ei ole palgakõrgendust saanud montöörid, raamatupidajad ja insenerid. Tulevasel ühingu juhatusel tuleks siin oma tegevuses seda silmas pidada.

Vormivarustise alal meie soovid — varustise kvaliteedi parandamine, kandetähtaja lühendamine — ei ole täitunud põhjusel, et postiametkonna varustusekrediiti ei ole suurendatud. Mõningad vähemad soovid siiski on rahuldatud uue varustuse määrusega, nimelt karvane talimüts, kalifeepüksid säärsaabastega ja suvekuub.

Uute tehniliste tööde normidega, mis hakkavad kehtima k. a. 1. aprillil, on küll suurendatud tööliste eelarvelist päevapalka, kuid teisest küljest vähendatud tööde norme. Näiteks juhtme remondi alal, mis annab lõviosa tööpäevadest, ulatub see vähendamine tervelt 16,6%. See asjaolu muudab tööliste palgaparanduse nulliks. Seejuures kahjuks ei küsitud, nagu tavaliselt, asutiste arvamist normide kärpimisel.

Jaoskonna juhatajatel, kes asuvad väljaspool võrgu asukohti, on endiselt töötõingimused talvel rasked, seda nimelt mehaaniku puudumise tõttu.

Posti eksploatatsiooniala kutseühingu poolt koostatud sundorganiseerimise — kogude — suhtes asus ühingu juhatuse eitavale seisukohale. Samal seisukohal asuvad ka ühingu kohalikud osakonnad.

Kutseorganisatsioonide tegevus peab ajaga kaasa sammuma ja teist taktikat tarvitama, kui senini seda tehti.

Ühingu laekur E. Millistfer kannab ette rahalise aruande tasakaalus kr. 1319.07.

Ühingu tegevuse aruanne kiidetakse heaks, rahaline aruanne kinnitatakse.

Eeloleva aasta liikmemaks võetakse vastu eelmise aasta suurusel. Kinnitatakse ühingu juhatuse poolt koostatud eelarve Kr. 875.65 suurusel.

Järgnevalt asemikekogu peakoosolek arutab kahe päeva jooksul väga elavalt ja suure asjallikkusega tehniliste teenijate teenistuslikke küsimusi, tasusid ja organisatsioonilist ala. Peakoo-

oleku töö väärtust ja sisukust aitavad tõsta direktori kt. P. Etruksi sõnavõttud. Peale selle viibivad peakoosolekul administratsiooni esindajatenä inspektor O. Pull, tehnika büroo juhataja abi V. Laak, majandusala juhataja P. Toomäsalu, Tallinna telefonivõrgu ülem J. Martens, Peatelegraafi ülem A. Kura ja teised. Seejuures P. Toomäsalu esineb põhjalikkude seletustega ruumide ja varustuse küsimustes.

Üksmeelse ja intensiivse töötulemusena asemikekogu võtab vastu terve rea otsuseid kõigis nimetatud küsimustes.

Ühingu uude keskjuhatusse valiti E. Elme, A. Kolde, E. Millistfer, A. Merilaid, A. Seresk,

J. Mets, A. Linsi, kandidaadid O. Hiidma, R. Jaanus, S. Prögajev.

Revisjonikomisjoni valiti O. Puusep, A. Englas, L. Ohsolin; kandidaadid O. Birkan, J. Rips.

Ühingu esindajaks Riigi- ja omaval. teenijate Keskliitu valiti A. Merilaid.

Asemikekogu peakoosolek lõppes 7. märtsi õhtul isamaa hünni laulmisega.

Ühingu keskjuhatus oma esimesel koosolekul jaotas ametid järgmiselt:

Esimees — A. Merilaid; abid — A. Seresk, J. Mets; sekretär — E. Elme; abi — A. Kolde; laekur — E. Millistfer; abi — A. Linsi.

Ühingu asjaajaja kohused pandi esimees A. Merilaidi peale.

Tehnilise ühingu asemikekogu poolt vastuvõetud otsused

Teenistuslikud küsimused.

1. Tehniliste teenijate võimaliku töödega ülekoormamise ärahoidmiseks tuleks vakantkohtade suhtes asuda eitavale seisukohale, kusjuures koosseisud tuleks täis määrata.

2. Jaoskonna juhatajatele, kes asuvad väljaspool võrgu asukohti, tuleks anda mehaanikuid käsutuse sellisel arvul, nagu seda võimaldab normidekohane arvatu.

3. Praegune mehaanikute ettevalmistamise moodus ei tundu otstarbekana, mispärast tuleks seda muuta. Mehaaniku kandidaadi töödel viibimist tuleb võtta kui praktilist tööde juhtimise ettevalmistust, mispärast seda aega ei tule arvata tööde juhtide päevade hulka.

4. Kuna materjalide kohale- ja laialivedude töid on võrkudes väga laildaselt, siis oleks ajakohane motoriseerida seda ala, soetades vajalisel määral veoautosid.

5. Loata raadiokuulajate avastamine tuleks teha tehnilistele agentidele teenistuslikuks ülesandeks ja sellega seoses olevad ametisõidud tasuda ühisel alusel teiste ametisõitudega.

6. Tehnilise teenistuse välistööde juhtidele tuleks võimaldada osaliselt ka suvekuudel ametipuhkust. Postkontorite juures töötavatele tehnilistele teenijatele võimaldada puhkus ühisel alusel ekspluatatsiooniala teenijatega.

7. Kauaagse teenistusega montööre, kes sooritavad mehaaniku eksami, ei tuleks määrata mehaanikvabateenijaks, vaid kohe ametniku liiki kuuluvaks mehaanikuks.

8. Teenistusülesannete täitmisel ei tundu otstarbekana takistada teenija oma mootorsõiduki kasutamist. Kuna jalgratas on tehnilistel töödel hädavajaline liikumise abinõu, tuleks oma jalgratta kasutamise eest maksta tasu ka asutise 5 km sõõris. Jalgratas on võrdlemisi kallis ja vananeb kiirelt, tuleks jalgratta sõidutariifi tõsta

9 sendi peale kilomeetrilt. Teenistuskohuste täitmisel kasutatavad teenija enda jalgrattad ja mootorsõidukid tuleks vabastada registreerimismaksust. Jalgratta veoga seoses olevad kulud raudteel, laeval ja autobustel peaks tasutama riigi poolt vastavate veotariifide kohaselt.

9. Liini kindlustamisest ülejäänud vanade telefonipostide ostmist peaks lubatama ka tehnilistel teenijatel, võttes need tarbe korral enne materjalidena arvele.

Tuleks astuda samme, et tehnilised teenijad varustataks lubadega, mis annaks neile õiguse sõita vajaduse korral ka veoautol vastaval kokkuleppel sõidukijuhiga.

10. Tuleks rõhku panna välistööde teostamise võtete ja meetodite ühtlustamisele ning ratsionaliseerimisele. Praegune kord kaebekirjade näol, millede sisu pealegi alles hiljem tööde juhtidele teatavaks saab, ei anna mingeid tagajärgi selles suunas.

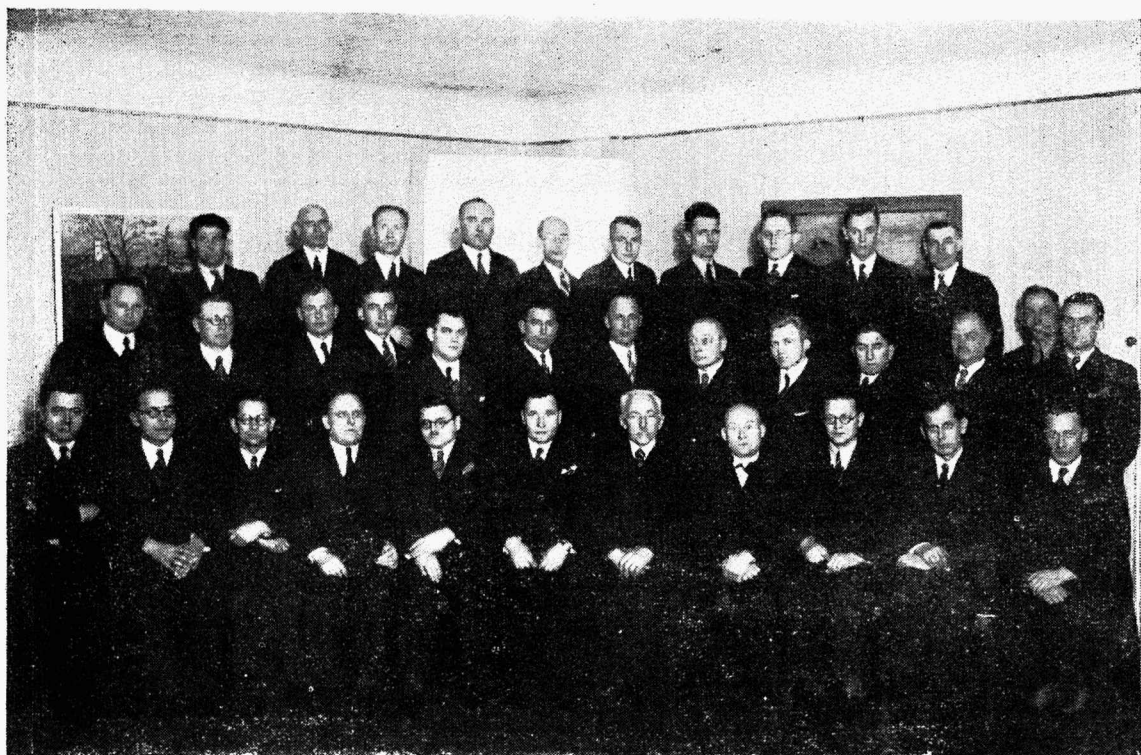
Tehniliste tööde aruannete kontrollimisel Postivalitsuses ilmneb järjest uusi nõudeid, mida ei ole kohtadele teatavaks tehtud. Otstarbekuse mõttes oleks soovitat, et Postivalitsus annaks sellekohase üksikasjalise instruksiooni aruannete koostamiseks.

11. Asemikekogu peab tarvilikuks, et väljaspool võrgu asukohta asuvalle jaosk. juhatajale antaks kasutada tarvilik kantseleiruum kahele inimesele. Neid ruume ei tohiks asutada keldrikordadel, mis ei vasta tervishoidlikele nõudeile.

Tasud.

1. Kuna tehnilise teenistuse vabateenijate (montöörid, meistrid) ülesanded on komplitseeritud ning omavad vastutusrikkust, siis oleks kohane nende palkade tõstmine riigiteenijate palgaredelis.

2. Arvesse võttes võrgu raamatupidaja töö

Tehnilise ühingu aseimekogu peakoosolek.

Istuvad I reas vasakult: J. Pipar, A. Kura, A. Põdrus, J. Martens, V. Laak, A. Merilaid, P. Etruk, O. Pull, R. Jaanus, E. Millistfer, E. Teras. Seisavad II reas: O. Vaher, A. Seresk, J. Ritval, A. Linsi, L. Ohsolin, O. Hiidma, O. Kuldvere, J. Mets, E. Elme, S. Prõgajev, F. Vachstein, T. Arovald, A. Kolde. III reas: R. Lilientaal, R. Soidla, J. Rips, R. Ilves, A. Tuulik, R. Veske, A. Alas, J. Niine, P. Kann, R. Raudam.

iseloому ja vastutust, tuleks tõsta nende palka ja seega luua neile edasijõudmise võimalusi palgaredelis.

3. Võttes arvesse, et postiametkonna inseneride ja võrguülemate palgad on tunduvalt madalamad samaväärsete ametikohtade palkadest teistes ametkondades, peab aseimekogu tarvilikuks inseneride ja võrguülemate palkade tõstmist kahe astme võrra riigiteenijate palgaredelis.

4. Tuleks lühendada jaosk. juhatajate vormivarustise kandetähtaega. Üldiselt on hädavajaline vormivarustise kvaliteedi tõstmine diagonaalriide andmisega, kusjuures teenijate poolt makstav juurdemaks tuleks ära jätta.

5. Kuna tehnilised teenijad peavad olema ametikohuste täitmisel kiirelt kättesaadavad ja seda nii öösel kui päeval, siis tuleks teiste ametkondade eeskujul anda tehnilistele teenijatele priikorter või maksta neile korteriraha. Uute ametiasutiste hoonete ehitamisel ja nende üürimisel tuleks näha ette riigikorterid tehnilistele agentidele.

Organisatsioonilised küsimused.

Aseimekogu peakoosolek, arutades postiametkonna teenijate kogudesse ümberorganiseerimise tarvidust ning võimalusi, asus nimetatud küsimuses täiesti eitavale seisukohale.

Tallinna Peapostkontori Ametnikkude Kogu

pidas aasta peakoosoleku s. a. 28. veebruaril. Peale muude küsimuste otsustati jätkata ajakirja „Postisarve“ väljaandmist endises korras, s. o. „Postisarve“ ametlikuks väljaandjaks oleks Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu, kuna „Pos-

tisarve juhatuses (tehniline väljaandja) oleks esitatud kutseühingu keskjuhatus, kutseühingu Tallinna osakond, tehniline ühing ja ka ametnikkude kogu.

Juhatusse valiti: A. Niitsoo, J. Toolse, J. Pärn, K. Avloi, A. Kütt ja R. Mets (uus).

Revisjonikomisjoni valiti: K. Vatsel, A. Nigul ja E. Pezold.

Naljapost

Töö juures juhtub sageli koomilisi lugusid, kuuleb teravmeelseid väljendusi, tõega pipardatud nalja jne., märkige need paberile ja saatke „Postisarvele“, Tallinn, pk. 266.

Kutseneedus.

„Jätan tuttavaks saamise teie endi mureks,“ ütleb perenaine kahele noorele inimesele ja eemaldub.

Preili keskjaamast on nii erutatud, et ei julge tõsta silmi moodsalt kinganinadelt. See on ometi härra, keda ta on armastanud juba paar aastat. Kuumalt ja kirglikult — telefoni teel. Ja nüüd seisab ta seal. Vaja vaid sirutada käsi — tuttavaks saamiseks. Teie, preilid keskjaamast, saate ometi aru, kui erutav see kõik võib olla.

„Minu nimi on Kaljuneem,“ ütleb härra kummardusega.

Preili keskjaamast sirutab käe. Ta ei saa esialgu veel oma huuli sõnu vormima sundida. Siis käepigistuse saatel ta lausub sõbralikametlikult, nagu soovib ülemus: „Keskjaam!“

Kohkudes eksitusest ta parandab ruttu:

„Vabandage! Räägite?“

„Ei. Lõpetasin!“ sõnab härra ja kummardub juba järgmise preili ees.

• • •

Telegraafiametniku maateadus.

Telegraafiametnik on kolledžis eksamil. Eksamineerija küsib, kus asub üks tuttavat Lõuna-Euroopa linnu. Nagu eksamil sagedasti, ei leia küsitu äkki lihtsale küsimusele vastust.

„Oletame, et teenistuses olles antakse teile

selle sihtkohaga telegramm. Kuhu te ta siis saadate?“ küsib abivalmis eksamineerija.

„Via Riga,“ vastab eksamineeritav kõhklematult.

• • •

Postivedaja kohusetruudus.

Postivedajat, kelle hooleks ühe suurema saare ja mandri vaheline postivedu, tuntakse äärmiselt kohusetruu ja täpse mehena.

Juhtus kord selline lugu, et postivedaja naine oli käinud linnas laadal ja kobis nüüd liinibussilt põrsas kotiga seljas randa paadi juurde. Soovides näidata uudishimulikele põrsast, avas naine kotisuu. Hetk hiljem sibas põrsas metsa suunas, naine notsutades järele...

Postivedaja vaatab oma suurt topelkapslitega tunninäitajat, siis käsutab:

„Saarele sõitjad paati!“

„Eit ju alles metsas põrsajahil!“ tuletatakse meelde.

„See tema asi,“ vastab mees paati klaariks tehes.

„Tahad, hull, siis ära sõita ja eide põrsaga metsa jätta!“

„No ei ma oma eide ja seapõrsa pärast küll posti hiljaks jäta! Küll nad homseks paadi juurde kobivad!“

Raasiku postkontor

Kuulub postiametkonnale. Ehitatud 1924. a. sügisel. Sisaldab avaraid teenistusrume ja kaks 3-toalist korterit.

Nüüd ta teab.

„Ma ei saa ikka aru, kuidas läheb jutt traati mõõda Tartust ütleme Tallinna?“ pärib vana maamees tamburit keerutavalt „traadipoisilt“.

„Ah see on väga lihtne,“ ütleb traadipoiss. „Traat on ju õõnes.“

„Nii!... Aga miks on mõned traadid jämedamad, teised peenemad?“

„See tuleb sellest, et peenema jutu jaoks peavad olema peenemad traadid ja jämeda jaoks jämedamad.“

„Sellepärast siis linna vahel nii peened traadid ongi! Linnas räägitasse ju palju saksa keelt ja muud peenikest kraami.“

„Nimelt.“

„Vaat kus korrrat!“

„No niisugune korrrat, nagu sa praegu ütlesid, paneb isegi kõige jämedamad traadid värisema ja vurisema.“

„Aaa... nüüd ma tean, miks meie toa takka läbi käivad traadid sagedasti värisuvad ja undavad. Ise seandsed jämedad teised. Need käivad vana Madise juurde sisse.“

„Kes see Madis on?“

„Vana pootsman. See, hull, vannub hommikust õhtuni. Isegi läbi telefoni ajab kuradi. Olen ise kuulnud.“

• • •

Raadiokontrolör.

„Tulin teile loata raadiokuulamise pärast protokollki tegema.“

„Taevas hoidku, meil pole ju veel aparaati!“

„Pole viga — poole tunni pärast saabub teie mees niikuinii aparaadiga. Ta jäi ärisse ainult hinna pärast veel kaupleva.“ (Tallinna Post)

Postiballi uudiseid

Postiballini on jäänud veel ainult mõni päev aega. Käsil on viimased ettevalmistused.

Nagu „Postisarve“ reporter kuuleb, tahetakse ballile anda originaalsust ja omapära: ball erinegu kõigist senipeetust. Kui tahetakse korraldada posti-telegraafi-telefoni balli, siis kujunegu ta ka selliseks.

Ärgu imestagu siis ükski ballikülaline, kui ta pidule tultes ees leiab eeskujuliku posti-telegraafi-telefoni asjanduse. Ballil töötavad pea- ja abipostkontorid, telegraafid ja telefonivõrgud. Postkontoritest võite saada väga mitmet sorti „marke“, tujutõstvaid saadetisi jne.; telegraaf oma moodsate aparaatidega loeb teie silmist salajasemadki soovid ja läkitab need sihtkohta, kust saabuvad teile „vastused“ veel enne kui teie oma soovidest „telegrafeerida“ olete jõudnudki. Moodne inimene ei saa läbi telefonita — isegi ballil. Sellepärast on ballil kõik lauad „koormatud“ numbritega ja telefonidega: Aeg on raha. Kutsed tantsule, teated „saadetiste“ saabumise üle sellesse või teise „postiasutisse“ või „kõne-

Leo Tõnisson.

Türi postkontori mehaanik. Tehnikameeste peres üldtuntud „tegelane“. Tunneb hästi seadusi ja määrusi, õigust ja korda. Tema eriliseks lõbuks on matkamine mõõda vabariigi postiasutisi. Matkale võtab alati kaasa vööriehetega kogu oma elamise ja inventaari. Peale selle harrastab veel „kriminaalromaanide“ kirjutamist, missuguseid ta ise nimetab ametlikeks ettekanneteks.

punkti“ antakse üle kõik telefoni teel. Vaese reporteri pea ei suudagi paberile panna kõiki neid äranähtamata võimalusi ja ärалugemata soodustusi, mida pakub telefon, eriti ballitujus ja -meeleolus.

Ballipiletite eelmüük on täies hoos. Piletid olid juba vahepeal koguni otsas. Anti välja uus trükk. Kuid neidki võib veel saada ainult piiratud arvul — igale ballikülalisele ainult üks.

Samuti suur on nõudmine laudade järele. Laudu saavad esmajärjekorras ainult need, kes varakult varustatud piletitega.

Lähemaid teateid ja uudiseid — ballil enesel.

Kaaneplilt: Jällekuulmiseni ja nägemiseni postiballil

Kritiseerivale Kellamäe kolleegile!

Hüva naaber!

Seekord kutsub mind kirjutama Sinu kirja lõpplause, milles pahaendeliselt märgid, et mölgutad mõtteid avaldada „õiendusteateid“ meie kolleegide kohuse- või distsipliinitundest. Ma ei tea küll, kes või mis on kõnes, kuid ruttan Sinust siiski ette, soovitusena: ettevaatust! Sest kirjasõna ei ole mitte küünal vaka või jutt nelja kõrva all, ja pea siis siit ei või hakata mõni kivi veerema — kolinal ajakirjanduse kaudu: et vaadake, teie omad mehed tunnustavad, et Paul Sepal on õigus... Pea meeles, et surnuist kõneldakse ainult head, lamajat ei lööda ning ajakaaslasest tuleb rääkida nii, et uue külalise juurde tulles jutt ei tarvitse piinlikkusest jääda pooleli.

Jah, solidariteet ja iseloomude mittemahtumine ühe mütsi alla on ju küll diametraalsed seisukorrad ja raskelt kokkuklapitavad nähted kõige kitsamaski ringis, kuid neid ebakõlasid tuleb liimida. Ja saab liimida, seisku küsimus kas või piikide murdmises „kogude“ ja „kutseühingu“ vahel (mis praegu, paraku küll, sama pinevalt päevakorral kui omal ajal kogumeeste ja asunike vahel — hingede püüdmise pärast). Armas Kellamäe, võta aluseks mõtetarga sõna, kes ütleb, et inimene on alati hea; ainult tegusid võib ta teha, mis mõnikord näivad kurjad, ainult näivad kurjad.

Seepärast inimesest ja ametnikust võib küll kõnelda mõndagi põnevat näidet või anekdooti, kuid mida see avaldab kõneldu kohta? Kas kellegi iseloomustust, tema läbilõiget, kokkuvõtet temast, ühe sõnaga seda, mida tahame teada: kes ta on? Ei. Üksiknäited, kõrvalesattumised seatud joonest või heast toonist, eksimused, mittesuutmisel — kõigil on omad põhjused, — inimlikud ja sageli otse sügavat kaastunnet väärivad põhjused. Nähkem neid! Nähkem enne kõike neid ja alles siis sirutagem kätt kivi järgi, et visata... Siis vahest mõnigi kord visakajal tardub käsi ja pea nõksatab äkki alla-poole, otskui oleks kavatsetud hoop tabanud iseennast.

Kardan, armas Kellamäe, et nüüd lähen igavaks. Kuid andesta, sest kummaline on mõelda, kuis küll iga inimene on teisele inimesele kui tüütav ebaselektiivne raadio: üks hääl kilab ja karjub teisest aina üle ja keegi kedagi ei kuule!

Inimesele on antud keel, et kõnelda, — kuid küllap ainult selleks, et kõnelda Eikellelegi... Inimesele on antud sõnad, et teha end mõisteta-vaks, kuid just kõnelemisvõime tõttu meie kaugeneme ja võõrdume üksteisest — igaüks oma

enese egoistliku mina rõhutamise teel, mis ei kannata kellegi teise mina enese kõrval. Ja ometi oleme me kõik omis nõrkustes alasti üksteise silmade ees kui saunaleilis, kus puudub pressitud püks ja seisuste vahe!

Me kõneleme ja vaidleme, töötame ja nõutleme, käsime ja kurjustame, kuid kas on meie jutt, mis avaldame, määratud teisele isikule või teise isiku hauatagusele vaimule?! Näib, et sageli küll viimasele, sest me kõneleme — üksteisest mööda!

Armas Kellamäe kolleeg, kui Sa kellestki inimesest või kaasteenijast evid halba muljet, siis küsitله kõigepealt iseendalt: kas see inimene on mulle läbinähtav ja kas ma teda tunnen? Ja edasi küsitله ja mõtle iseendas — kas olen ma kunagi ja kuimitu korda teinud katset koputada tema hinge suletud ukse pihta, mõjutades teda mõistmise ja parema ning õigema püüdmise poole: kas olen ma teda võtnud ainult kui vaenlast ja enese mina hädaohutlikku rivaali, keda tuleb — hävitada, suruda alla, või aga kui head naabrit, keda Sul ehk elus mõnikord hädasti on vaja! Võtkem nii: praegu on keegi ülemus ja ülemuse mõiste juurde kuulub resoluutsus, kõrgelekruvitud enesetunne, kõverpilk „alamaille“ jne. Kuid oled Sa ka mõelnud, armas Kellamäe, milline paradoks siin peitub: seaduse mõtte järele karistus taotleb inimese parandamist, tema mõjutamist paremuse suunas; kuid meie igapäevane elu oma keeleteravusega ja lõikava tooniga on mõeldud — mitte teise isiku parandamiseks, vaid ikka tema karistamiseks... Seega: seadusekaristus on lähem kui meie igapäevaelu!

— Too näiteid, nõuad Sa. Kuid milleks, vastan mina, sest näiteid evib igaüks isegi! Ega ma ei kõnele hallist minevikust, et teksti kõrval peab olema pilte ja rekonstruktsioone sisu selgitamise mõttes.

— Aga, vaidled Sa, — oled sattunud teemast kõrvale ja läinud, hm, piiblisse...

Mõistan, mõistan. Sest kui kõneldakse abstraktseid asju ja arutletakse üldjooni, mitte üksikasju, siis see ei ole enam põnev. Sest inimene, kes on loomu poolest ikka hea, kuid ainult purulaisk, ei vaja ilmaparandamiseks jutlusi, vaid eeskujus ja tegusid. Kust otsida aga tegusid — kas juurtest, või latvadest?

Mõtله ja vasta, armas kriitiline Kellamäe! Sest meie omavaheline toon on ka toon meie ja klientide vahel.

Ootusrõõmsalt tervitab Su

Künkaküla kolleeg.

Vaikseid vastulauseid kangetele kolleegidele.

Kallis kolleeg Kellamäel!

Õieti mu käsi väriseb veidi, vedades kirjale sellist sõbramehelikku algust, sest äkki see puudutab Su hella distsipliinitunnet. Oled ju „ülemus“. Mina jälle „alamus“.

Tahtsin käesolevate ridadega avaldada Sulle vaikset kaastunnet. Sest nagu Sa kirjutad viimases „Postisarves“, on Sulle jäänud vaid kaks teed: hullumajja või pensionile. Kirjutasid ju, et sinna minevat kõik ideaalsed ametnikud hiljemalt kümneaastase teenistuse järele. (Annaks jumal, et neid ideaalseid mehi oleks enam, avaneks ehk harilikule surelikulegi mõni vakantkoht!). Ja ideaalne mees näid Sa olevat mitut kanti. Eeskätt selle poolest, et oskad „arvikul“ (see on vist sama riistapuu, mida meil kutsutakse „puust matemaatikuks“, „rotatsiooniks“, „sottideks“ jne.) „lüüa kokku vigadeta“. Tjah, siin ei saa ma enam midagi ütelda, sest isegi masin eksib vahest. Eksimatu inimene aga, selle kohta ei saa tõesti enam muud ütelda kui — ideaalne. Sul näib olevat õigus, geenius ja hullumaja, neid on sagedasti nimetatud koos.

On otse riiklik õnnetus, et sellised ideaalsed mehed peavad oma võimeid nii ebaratsionaalselt raiskama mõnes väikeses asutises, kuna linnades on sellistest meestest otse põdu. Olen teeninud suuremas maakonna-linnas juba kaks korda hullumajja minekuks vajaliku arvu aastaid (järjeliikult „kelneri moodi“ mees), kuid üle poolesaja kolleegi hulgas ei tea ühtki, kes võiks „arvikul lüüa kokku vigadeta“. Ikka juhtub see kord ühele, kord teisele, et peab „lööma“ kaks, isegi kolm korda. (Blamaas!)

Jah, kui lubaksid sinu sõnadega: „see kvalifikatsioon, see omab tõesti ainet kõnelda!“

Sulle kõike head soovides

kaastundlik (vaata allkiri!)

P. S.

Lugesin veel kord Su kirja läbi ja tulin mõttele, et hullumaja pole Sulle siiski nii ähvardavalt lähedal ühes seda ligimeelitava ideaalsusega, sest kuidas saavad olla ühel ideaalsel ülemal ebaideaalsed alluvad, kui Sa ise oma kirjas tsiteerid: „Iga rahvas on oma valitsuse väärt.“ Nii et väljavaated polegi nii lootusetud. „Ära ainult püüa avastada Ameerikaid!“

Õnnitleb

Sama.

Lgp.

laulumeelne kolleeg Eo.

Sinu arvates oleks „praktilises mõttes tabatud naela pea pihta“ sellega, et tähtede a, b, c, d, jt. asemel võetaks liitseadmete abonentide tähistamiseks gammad: la, si, do, re, mi, fa, sol.

Minu arvates on see ju väga kena, kui tahame selle „uuendusega“ iseloomustada telefoni teenindajaid kui laulurahvast. Soodustusena keskaamasteenijale ja telefonitarvitajale see aga vaevalt kõne alla tuleks. Juba sel lihtsal põhjusel, et kuigi oleme „laulurahvas“, puuduvad postiametkonnas ometi muusikaalsed inimesed sellisel hulgal, et neid jätkuks kõigi asutiste kommutaatoritele.

Mitteasjatundja ametnik võib aga sattuda piinlikku seisukorda, kui näiteks juhtub kõnelusse mõne muusikuga la, si, do jt. eritlemise üle. Tead küll, kallis kolleeg, milline on meie armastatud publik (vt. Paul Sepa epistel!). Hakkata talle laulma heliredelit, siis ta juba mõne aja pärast nõuab, et tehtaks vahet, mis oktaavist on pärit „lauldud“ do, re või si, ehk mis noodivõtmes. Sest igale mehele-naisele ei sobi sugugi iga meeleolu juures laulda samas „võtmes“. Samuti võib leiduda muusikahaigeid, kes kirjutaksid juba paari korduva valesti lauldud do-re-mi puhul ülemusele kaebuse, mis võib sisaldada sama palju pahameelt, kui demoniks või citroniks nimetatu abonendi kaebus. Nii oleks paratamatu, et stopperi kõrvale riputataks kommutaatorile ka kammertoon. Kuid mina pean tunnistama puhtast südamest, et juba selle stopperi jälgimine nõuab viimasel ajal nii palju energiat, et lükka nii palju kui võimalik kõik muu edasi, kui see riistapuu tiksuh, sest sekundid, isegi poole sekundi pikkune „tähelepanematus“ tähendab sagedasti õiendusteate saamist.

Kuna see tähendaks ka muusikalise alghariduse nõudmist tulevastelt õpilasilt, siis jäägu kogu see kava veel esialgu. Võibolla sünnib Sulle või mulle kord laps, kes on ebanusikaalne, kuid tahaks teenida pärivuse teel armsaks saanud postiametis. Mis laulu Sa siis laulad?

Muus osas, kallid kolleegid, olen teie kirjanekutega vägagi päri. Osa külvatud seemet on muutunud juba vahepeal viljakandvaks. Mis sa hing veel tahad!

Sellepärast — laske sulle käia!

Parimate soovidega

Postipoiss.

Postiuudiseid välismaalt

AUSTRALIAST

Veidi Austraalia postioludest.

Posti-t. ala korraldamine on Austraalias, kus 7.000.000 elanikku ($\frac{2}{3}$ Londoni elanike arvust) ja 3.000.000 ruutmiili maad (23 korda suurem S-Britanniast), mitmeti omapärane ja väga raskesti korraldatav. Omades aga siinses väheasustatud maailmaosas erilist tähtsust, on see ala viidud kõrgele tasemele.

Nii asub ta telefonitiheduselt praegu maailma maadest 7. kohal. Telefoni automatiseerimine edeneb suurte sammudega. Ühenduste ehitamisel tarvitusele võetud simultaan-süsteem omab erilist tähtsust siinsete pikkade liinide juures.

Telegraafivõrgu tiheduselt on Austraalia praegu koguni 2. kohal maailmas. Tarvitatakse moodsaimaid aparate ja ehitatakse moodsaimatele tehnilistele nõuetele vastavaid telegraafiühendusi, mille pikkus ulatub mõnel juhul 3.000 miili ligi. (Perth—Sidney).

Posti, mida toimetatakse korrapäraselt ka kõige kõrvalisemaisse maakohisse, veetakse postrongide kõrval veel umbes 5.000 pikemal postitraktil autodega ja hobustega. On postitrakte, mille pikkus ulatub 650 miilini. Lisaks sellele on arendatud üle kogu maa ulatuv lennupostivõrk. Lennuposti ühendus on ka S-Britanniaga.

Postiametkonnal on 22 raadiosaatjat. (Peale selle on olemas 89 eraraadiosaatjat.) Raadiokuulajaid on registreeritud 986.000.

Austraalias on ümmarguselt 10.000 postiasutist ja 45.000 postiteenijat.

SOOMEST

100 uut postiljoni kohta.

Vabariigi president kinnitas hiljuti eduskunna otsuse — luua juurde 100 uut postiljoni kohta.

Neist määras postivalitsus 40 Helsingisse ja lähematesse linnadesse vajaduse kohaselt 1 kuni 2 kohta.

Postiteenijate matusekassa 30 aastane.

Kuigi Soome Postiteenijate matusekassa asutamise küsimus oli juba 1906. aastal Tampere peetud postiljonide kongressi päevakorras, saadi senatilt selle asutamiseks luba alles 9. jaanuaril 1908. Samast aastast alustaski matusekassa oma tegevust.

Kuigi kassa asutamise asimesil aastail tõusis kassa liikmete arv praeguse liikmete arvu tasemele (1909. a. oli 617 liiget), langes see 1913. a. 312-le. Liikmete arvu languse põhjustas peamiselt ürituse uudus ja oma tagavarakapitalide puudus. Alates 1913. aastast näitab aga kassa üldine

seisukord pidevat tõusu, mida näeme alljärgnevast kokkuvõttest:

Tegevusaasta	Liikmeid	Surmajuhumeid	Makstud matusetusi Smk.	Kassa tagavarakapital Smk.	Varandused Smk.
1913	312	4	2.331,30	—	—
1918	612	28	8.810,—	10.000,11	16.238,—
1923	690	15	7.050,—	17.582,73	29.700,05
1928	641	8	7.600,—	23.322,53	34.637,29
1933	644	9	8.350,—	54.353,75	61.302,34
1937	644	15	13.062,50	76.955,59	85.917,58

Kassa teotsemise kestel on olnud kassaliikmeil 295 surmajuhtu, mis on keskmiselt 9% liikmete arvust. Sama aja kestel on makstud matusetuseks Smk. 224.477,80 (1 Smk. = umbes 0,08 Ekr.).

SAKSAMAALT

Riigiteenijad ja Berliin-Rooma telg.

Saksa riigiteenijate juht, Hermann Neef, oma hiljutisel külaskäigul Rooma andis edasi 100-le fašistlikule riigiteenijale Berliini sõidu kutse. Kutse andja toonitas, et fašistlike ja rahvus-sotsialistlike riigiteenijate omavaheline lähem läbikäimine olla mõlemile väga õpetlik ja aitaks tugevamaks muuta poliitilist Berliin-Rooma telge.

AMEERIKA ÜHENDRIIKIDEST

Postvagunid purunesid raudteedõnnetusel.

Hiljutisel raudteedõnnetusel Tolodo läheduses purunes täielikult ka postvagon. Õnnetusel sai üks postiametnik surma ja viis haavata.

Kalifornias jooksis postirong roobastele veerenud kivi tõttu kõrgelt raudteetammilt jökke. Masinameeskond sai silmapilkselt surma. Postvagon kukkus alla 320 meetri kõrguselt, jäädes nagu ime läbi peatuma just vee piirile jõe kaldasse. Vagunis töötav veoametnik päästeti vagunist alles peale tund aega kestnud päästetöid. Ta vigastused osutusid õnne kombel kergeiks. Nagu selgus, pääsis ametnik selle tõttu eluga, et postvagon oli ehitatud üleni terasest.

Nõutakse terasest postvaguneid.

Ameerika posti-veoametnike ühing, millel 22.073 liiget, oma viimasel kongressil Philadelphias võttis vastu resolutsiooni, milles nõutakse, et kõik uued ehitatavad postvagunid niivõrd kui see võimalik ehitataks terasest. Resolutsioonis öeldakse, et kuigi postivalitsus, ehitades üha enam teras-postvaguneid, on pidanud silmas osaliselt teenijaskonna huve, on sel alal ikkagi veel hulk tööd ees.

Alljärgnevalt on toodud andmed 1. klassi teedel käigus olnud ja olevaist postvaguneist.

	1912 a.	1937 a.
Terasvaguneid	726	3204
Vaguneid, millel ainult allosa		
terasest	403	408
Puust postvaguneid	4288	407

Teenijaskond põhjendab oma nõudmist sellega, et terasvagunid kindlustavad nii posti kui ametnike julgeoleku.

NORRAST

„Võtke suusad kaasa!“

Oslos on juba teatavasti „automaatpreilid“, kes teatavad automaattelfonil vastava numbri valimisel automaatselt silmapilgu tunniaja ja teine — andmed ilmastiku kohta. Neid kutsutakse „preili kellaaeg“ ja „preili ilmastik“. Nüüd on tulnud juurde kolmas sümpaatse häälega „automaatpreili“, kes number 09 valimisel teatab armastusväärselt näiteks: „Kikut (väljasõidukoht Oslo lähedal) — 3°, päikesepaiste, võtke suusad kaasa!“ Ja me võtame suusad kaasa ning sõidame. Või kui „preili“ soovib mitte sõita, me jääme rahulikult koju.

Suvel hakkab sama preili teateid õhu- ja vee temperatuuri kohta andma.

Kas suure või väikese algtähega?

Eo protesteerib viimases „Postisarves“ virrvarri vastu, mis valitsemas postiasutiste nimesid kirjutamises. Sõna postkontor, postiagentuur, telefonikõnepunkt, telefonivõrk jne. kirjutatakse küll suure, küll väikese algtähega, nii kuidas kellelegi meeldib või juhtub. Postivalitsus, keda Eo sõnavõtt kõige enam puudutas, on nüüd välja saatnud pika ringkirja, milles tuuakse ära kirju, äratrükke ja tsitaate Kohtuministeriumi ja Akadeemilise Emakeele Seltsi kirjadest Riigi Teataja toimetusele ja Postivalitsusele — kõik sellest, kuidas peab asutiste ja organisatsioonide nimesid kirjutama. Asutiste nimed tuleb kirjutada suure algtähega, öeldakse selles ringkirjas. Näit.: Tartu Postkontor, Raadi Postiagentuur, Tallinna Telefonivõrk, Tallinna Peapostkontor jne. Kuid: Veneri telefonikõnepunkt, Kirbla Vaksali postitalu, sest viimased polegi asutised — Emakeele Seltsi arvates. Sellekohaselt peaks postiteenija näit. kirjutama: „Postiteenistuse karjääri alustasin Lilleküla telefonikõnepunkti (väikese tähega!) juhatajana, teenisin Kabala Postkontoris postiljonina, sealt siirdusin Lügause Postkontorisse ametnikuks ja nüüd teenin Tallinna Peapostkontoris administraatorina.“

Oleksin sellise kirjutamisviisiga päri, kui meie vennasametkonna teenija kirjutaks samuti: „Raudteeteenistust alustasin Riisela pooljaamas (pooljaam ei tohiks olla asutis), sealt siirdusin Kabala Jaama rööpaseadjaks, siis Püssi Jaama jaamaülemaks ja nüüd olen Balti Jaama liikle-

Jüri Villental 65 a. vana

27. veebruaril s. a. pühitses Tallinna telefonivõrgu meister Jüri Villental oma 65-a. sünnipäeva. Ühtlasi oli see päev juubilarile selleks piiriks, millest peale tal ei tarvitse enam tunda igapäevaseid töömuresid ja raskusi. Ta on oma kohustused riigi vastu täitnud ja võib nüüd pensionärina rahuga veeta puhkuse päevi.

Kahekordse tähtpäeva puhul korraldasid kaasteenijad juubilarile austava lahkumise. 26. veebr. peeti aktus ja ühine koosviibimine. Telef.-v. ülema kabinetis toimunud aktusel tuletas võrguülem J. Martens meelde juubilari teeneid telefonisides, ühiseid tööpäevi teenistusalgaastail ja andis üle hinnalise kingituse teenijaskonna poolt. Liigutavate sõnadega tänas juubilar kaasteenijaid kingituse ja sõbralikkuse eest, eriti võrguülemat, kes on olnud häätahtlik ja vastutulelik juubilarile ja tema perekonnale.

Õhtul peeti Töölistühingu ruumides koosviibimine, millest võttis osa umbes poolsada kaasteenijat nii tehnilise kui ka eksploatatsiooni ala koosseisust.

Soovime veteranile palju õnnelikke ja rahulikke aastaid.

mise korraldaja.“ Kuid seda aega kindlasti ei tulegi, millal meie vennasametkonnas sõna jaam suure tähega kirjutama hakatakse. Ka ei lasta seal kellegi poolt oma päid segamini ajada. On ilma nõuandjadetagi päris selge, et näit. Kabalas asetseva raudteejaama nimi on „Kabala“ aga mitte „Kabala Jaam“. Nii ka meil: Lügause asetseva postiasutise nimi on „Lügause“, Kaareperes „Kaarepere“, Tallinnas on neid mitu: „Tallinn“, „Tallinn Vaksal“, „Tallinn Sadam“, „Eteka“ jne. Nii on see ka postitemplitel ja jaamasiltidel. Kui kirjutada postkontor, postiagentuur, telefonivõrk suure tähega, siis peaksime olema järjekindlad ja kirjutama: Elva Alev, Elva Jaam, Elva Postkontor, Elva Kirik, Elva Apteek, Elva Viinakapulus jne.

TEENISTUSLIKKE TEATEID

NIMETATAKSE AMETNIKU ÕPILASEKS.

Porkon, Gabriele, Narva ptk., 1. veebr. 1938.

NIMETATAKSE AMETISSE.

Pöder, Olga, ametn. kand. Tartu telef.-v. — 4. j. ametn.-vabateen. Tapa ptk., 31. jaan. 1938, teen. huvides.

Kanarbik, Enn, meh. kand. Leisi ptk. — meh.-vabateen., 11. veebr. 1938.

MÄÄRATAKSE UUE AMETI PEALE.

Alliksmann, Arnold, noor. post. Tall. peapostk. — 4. j. ametn.-vabateen. Kose ptk. 1. veebr. 1938, teen. huvides.

NIMET. MEHAANIKU KANDIDAADIKS.

Värnik, Arnold, meh. õpil. — Pärnumaa t.-t.-v., 16. veebr. 1938.

PAIGUTATAKSE UMBER.

Meenov, Richard, 4. j. ametn.-vabateen. Tapa ptk. — 3. j. ametn. Kolga ptk., 14. veebr. 1938, teenistuse huvides.

MÄÄRATAKSE UUE AMETI PEALE.

Toomväli, Tiit, 2-b j. ametn. Kose ptk. — ülema abi ajut. kt., 21. veebr. 1938, enda nõusolekul.

VALLANDATAKSE AMETIST.

Muul, Madis, ülema abi, Kärkla ptk. — 15. veebr. 1938, Riigiteen. sead. § 59 p. 4 lit. b põhjal, parandamatu haig. tõttu.

Jõekallas, Jaan, van. post. Lihula ptk. — 1. märts 1938, oma palvel, parandamatu haig. tõttu.

Villenthal, Jüri, 1. j. meist. Tallinna t.-v., — 1. märts. 1938, BES §4186 ja Riigiteen. tas. sead. § 23 põhjal, parandamatu haiguse tõttu.

Aru, Jaan, noor. post. Pärnu ptk., — 1. märts. 1938, BES § 4186 ja Riigiteen. tas. sead § 23 põhjal parandamatu haiguse tõttu.

NIMEDE MUUTMISED.

Valga ptk. van. post. Endrik Königsberg — Endrik Kink.

Järvamaa t.-t.-võrgu 2. j. jsk. juhat. Richard Gerber — Riho Järvet.

Postivalitsuse tehniliste eelarvete kontrolööri abi aj. k. t. Edgar Jakobson — Edgar Jaik.

Kopli ptk. ülema abi Mihkel Pootsmaan — Mihkel Maidre.

Materjalide Kesklao aidamees Aleksander Puusner — Enn Paigi.

Nõmme ptk. van. post. Christoph Põldmaa — Kristohv Põldmaa.

Paldiski ptk. van. post. Jaan Kreemann — Jaan Kingo.

Tartu ptk. noor. post. Otto Parmann — Otto Pärna.

*

Teedeministri 1931. a. 2. novembri määruse (RT 1931, 90, 672) § 5 alusel on postiametkonna teenijate olukorra parandamise erikapitali komitee liikmeteks Teedeministri poolt 1938. kalendri-aasta peale kinnitatud: Postivalitsusest — arvebüroo juhataja Aleksander Vaino komitee esimeheks; arvebüroo juhataja abi Franz Vuks esimehe asetäitjaks ja sekretär Ado Pitka — liikmeks; Posti-telegr.-telef.-teenijate Kutseühingu Keskjuhatusest — liikmeiks Rein Raidma, Amanda Kannes ja Nikolai Rumm.

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa Äriseis 31. dets. 1937. a.

Aktiva.

Kassa ja hoiuarved	2143.45
Väärtpaberid	418.08
Laenud	63472.—
Vallasvara	291.45
Muud aktivad	68.22

Kokku 66393.20

Passiva

Osakapital	6610.—
Tagavara ja erikapitalid	2533.32
Amortisatsioonikapital	113.07
Hoiusummad	52184.92
Võlad teistes krediitasutistes	2980.—
Tuleva aasta saadud % %	1100.80
Muud passivad	560.70
Ülejääk	310.39

Kokku 66393.20

1937. a. kulude ja tulude aruanne

Kulud

Valitsemis- ja ärikulud	2113.77
Makstud % %	2002.07
Mitmesugused kulud	56.20
Ülejääk	310.39

Kokku 4482.43

Tulud

Saadud % % ja porto	4413.18
Mitmesugused tulud	69.25

Kokku 4482.43

Väljaandja: Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu. Tegev- ja vastutav toimetaja R. Kroon.
Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene 9, aadress: „Postisarv” Tallinn, postk. nr. 266.
22. märtsil 1938. a. Trükikoda „Estotrükk”, Tallinn, S. Karja 8.

Nõudke ja tarvitage kodumaa

KRISTALLI

ja

KLAASI,

sellega toetate iseennast!

JOH. LORUP'I KLAASIVABRIK

pakub

Kõrge kvaliteedilist valget ja värvilist KRISTALLI

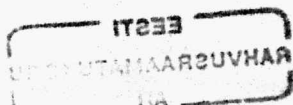
Graveeritud ja lihvitud POOLKRISTALLI

Igasugu teisi klaaskaupu ja pudeleid parimast klaasist

Tellimisi võetakse vastu

JOH. LORUP'I KLAASIVABRIK

Kontor: Tallinn, Viru t. 1. Tel. 447-01 ja 459-04

UUS EESTI

*pakub iga päev palju tar-
vilikku ja huvitavat kodu-
ning välismailt*

Teie oma huvides on igapäev lugeda „Uus Eesti“

NAISTE

JA

MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.

KALOSSE,

VIHMAVARJE,

VAHARIIDET,

JUTEVAIPU,

LINOLEUMI

ja

PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I ÄRI

TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna pea-
postkontoris prl. K. Avloilt.

ELEKTRIÄRI

K. THOMSON

Tallinn, Vene tn. 13. Telef. 432-70

*

Müüb odavasti

kõiksugu

elektritarbeid